

Sid 2 **LEDAREN:** Kyrkomötet och stiftsfullmäktige ska få nya beslutsfattare. Väljarna ställs inför ett brokigt och rätt ogenomskinligt kandidatgalleri.

TORSDAG 14 JANUARI. NR 2/2016

Alla berörs av drogerna

Sidan 6

**Retreatgården
Snoan i nya händer**

Sidan 5

**Förälska dig i dina
kläder – för miljön!**

Sidan 7

Färre lämnade kyrkan under året som gick

Mindre negativ uppmärksamhet i medierna är en av orsakerna till det minskade medlemssvinnet.

Kyrkan får också allt fler nya medlemmar, i fjol gick 17 500 finländare in i gemenskapen. **SIDAN 4**

**Ölet ger pengar
och otrygghet**

Sidan 8

**Svårt att tala om tro,
lättare att leva ut den**

Sidan 2

**Min hemkyrka är
en himmelsk lövhydda**

Sidan 12

**Seriestart: Tommy
Hellsten om stororden**

Sidan 11

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Brokigt bland kyrkbyggarna

KP I VECKAN öppnades valgalleriet med de stiftsvisa presentationerna över dem som kandiderar för kyrkomötet respektive stiftsfullmäktige.

Det är ett galleri där var och en kan titta in. Men särskilt viktigt är det att de få medlemmar i kyrkan som har rätt att rösta gör det. Valen är indirekta val, där elektorsskaran utgörs av kyrkans förtroendevalda lekmän, medan prästerna har rätt att välja in prästombuden.

Den som klickar runt kan däremot ha svårt att dechiffrera koderna. I de stora finska stiftens finns det också tydliga listor med politiska förtecken. Men etiketterna av slaget "Kyrkan mitt i byn" eller "För kristna värderingar" kräver fortsättningsvis att väljarna har en kännedom om kandidaterna som ligger bortom det som faktiskt deklarerar. En snabb reflektion är också att särskilt de konservativa listornas kandidater avhållit sig från att alls berätta varför de ställer upp och vilka frågor de engagerar sig för.

I KYRKOMÖTET sitter 96 ombud, varav 32 är präster och 64 lekmän. Drygt 700 kandidater tävlar om platserna, som dessutom är kvoterade stiftsvis enligt befolkningsantal.

För Borgå stift är kvoten två präster och tre lekmän, plus ett eget ombud för Åland. Dessutom förstärks skaran av stiftets biskop. Den svenska rösten är liten, men det oaktat viktig. Därför har det betydelse vem som väljs in. Det är också viktigt att ombuden ser sin nya verksamhetsmiljö, de ingår i en gemenskap som slår vakt om den stora enheten. Det kräver förmåga att läsa och agera i den nya situationen.

I det svenska stiftet har de politiska listorna aldrig slagit rot i valen till de högsta kyrkliga organen. Om möjligt är det dessutom ännu svårare än bland de finska kandidaterna att bena ut till vilka falanger kandidaterna eventuellt hör på basen av listornas namn.

DET SKA sägas: Samtliga som ställer upp i kyrkomötesvalet och även i stiftsfullmäktigevalet är redan nu vardagshjältar. Förtroendeuppdrag i samhället har blivit allt mindre attraktiva. De kollektiva sammanhang som behöver frivilliga ansvarsbärare har allt svårare att få ihop skaran, vare sig det gäller kyrka, politiska partier eller kommuner. Därför är det intressant att se vad det är som drivit dem att ställa upp. Grovt tillyxat kan man urskilja åtminstone fyra typer av kyrkbyggare. Där finns förvaltarna, som iverigt riktar blickarna mot administration, strukturer och ekonomi. Där finns mystikerna, som söker kärnan i kyrkans väsen. Där finns de diakonala, som betonar den sociala dimensionen, både nationellt och globalt. Den fjärde gruppen är djupt splittrad. Den samlar dem som vill friskvårda kyrkan genom a) tradition eller b) förnyande och som ofta ser varandra som antagonister. Samma kyrka ska alltså rymma dem som på det här sättet vill jobba för hennes kropp, ande, händer och själ – med olika medel och brokigt övertygelse om rätt väg framåt.

PROFILEN: BO-GREGER NYGÅRD

"Jag hoppas att min livsstil visar vad jag tror på."

Våndan över att bekänna

Under fältandakten sjunger beväringarna psalmen "Räds ej bekänna Kristi namn om världen än det skyr". Bo-Greger Nygård försöker sjunga med, men efter de två första raderna brister det för honom.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Dragsvik 1971. Det är fältandakt i gar-nisonens idrotts-hus. **Bo-Greger "Bo-gi" Nygård** är en av beväringarna som samlats där. Fältprästen håller andakten som utmynnar i psalm 424.

– Jag minns inte vad fältprästen sa i andakten, men jag minns psalmen. Det brast för mig totalt när vi sjöng den. Det var precis vad jag behövde just då. Men även om jag ville det, så kände jag att det inte går, säger Nygård.

Psalmen, som fått nummer 423 i den nuvarande psalmboken, har format honom.

– Men jag kan ändå inte vidkännas att jag är fri från rädslan att bekänna Kristi namn.

Är sällskapet och situationen den rätta tycker Nygård det är enkelt att leva ut sin tro. Annars är det mycket svårare.

– Jag har svårt att uttrycka mig och argumentera för min åsikt också annars, säger han. Då är det speciellt svårt att ge uttryck för min åsikt i andliga frågor. I synnerhet om någon har en annan åsikt. Men jag hoppas att min livsstil visar vad jag tror på. Mina arbetskamrater märkte det. Men samtidigt kan de ju tänka att hur kan han bära åt sig så där, han som är kristen.

Nygård arbetade i trettio år som mejerist i Kaitsor i Vörå. Före det verkade han i sex år som juniorledare inom Evangeliföreningen (Slef).

– Jag hade just lärt mig att intone-

ra orglar på Heinrichs orgelfabrik i Maxmo. Då tog några inom Evangeliföreningen kontakt med mig och ville jag skulle börja arbeta med barnen. Eftersom jag trivdes med mitt arbete var jag mycket tveksam, men jag upplevde att något större var på gång. Kallelsen blev för stark att motstå.

När han ser tillbaka på de åren anser han att de präglade honom djupast.

– De var en välsignelse. Jag trivdes med att jobba med barn och ungdom. Under tiden växte jag själv i tron. Jag var tvungen att sätta mig in i undervisningen och av det fick jag mycket själv. Jag engagerade mig och använde mina gåvor. Gåvorna fick leda mig.

Han minns ännu sin första andakt. – Jag såg inte juniorerna framför mig utan läste bara styvt ur boken. Men med åren mognade jag i uppgiften.

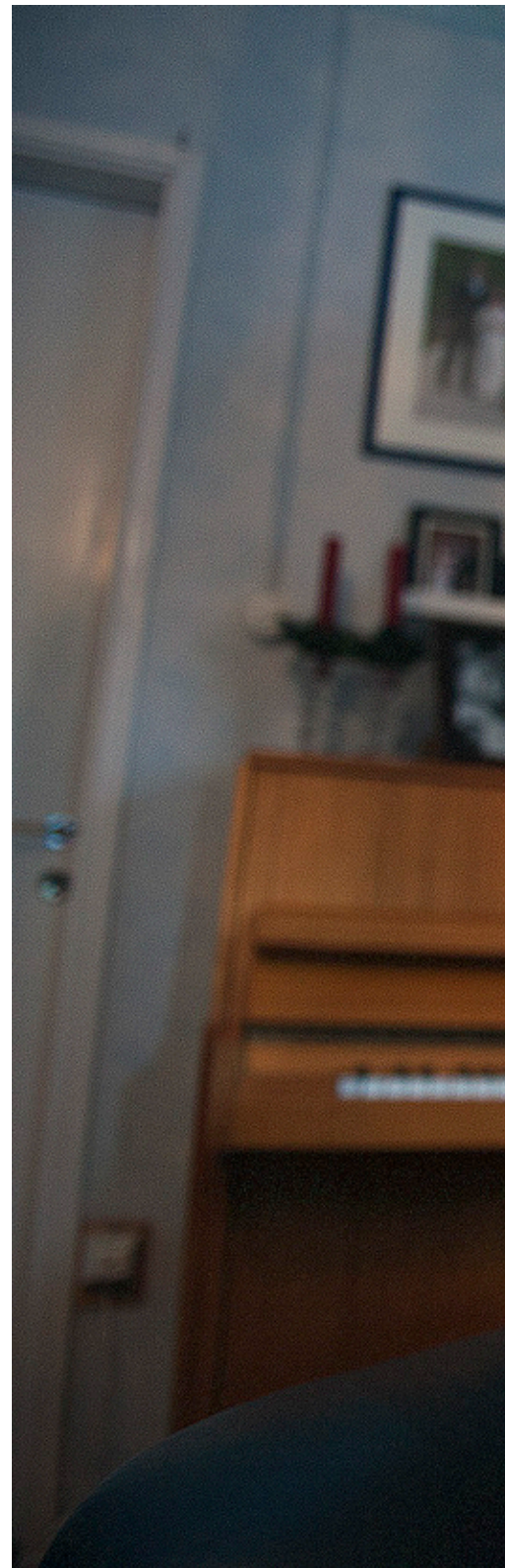
Det blev aldrig aktuellt att skaffa sig en utbildning inom området.

– Jag lärde mig vartefter. Men efter sex år upplevde jag att jag börjat tram-pa vatten.

Han ser Guds ledning i att han kom in på mejeristutbildningen i Vasa, trots att ansökningstiden gått ut och att han saknade den obligatoriska praktiken.

– Jag tror inte jag själv hade kunnat hitta på det jag gjort i mitt liv. Jag upplever bara att Gud både använt mig och svarat på mina böner.

Mejeristutbildningen varade i tre år

och han bodde på internat i Vasa.

– Jag bodde med en troende etiopier, en prästson. Han bad för mig när jag bekymrade mig för om jag ska få något arbete efter utbildningen. Han var övertygad om att jag skulle få det. Han hade ju bett för saken.

Arbetsplatsen öppnade sig också på Enighetens mejeri i Kaitsor. Det togs senare över av Valio.

– Jag arbetade där tills jag hoppade av i samband med att mejeriet lades ned. De sista åren före pensionering- en stämplade jag.

Förkunnare i flera generationer

De juniorer han var ledare för är i dag i femtioårsaldern.

– Det är oerhört värdefullt att träffa

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Liisa Mendelin
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Nina Österholm
tfn 040 831 6836
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Johannes Frandsen

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**.

Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Robin Norrbäck,
tfn 044 027 0293,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

dem. Många har berättat att de minns tiden då jag kom med fotbollen och gitarren. Först spelade vi fotboll och sedan höll vi möte. En sa att hon fått mest andligen av de juniormöten där jag var med. Det var uppmuntrande.

Ännu håller han anföranden. Han talar och sjunger ibland på olika möten.

I släkten finns flera förkunnare. Bo-Greger Nygårds farfar och farfas bror var resepredikanter. I dagarna har också dottern **Heidi Orori** med sin familj rest ut som missionärer till Etiopien.

– Min sväger är missionär i Kenya och redan då kusinerna kom hem på viloperiod hade Heidi klart för sig att hon skulle bli missionär. Nu har hon varit i Kenya i fyra år.

EN VANLIG syn. Bogi Nygård med gitarren.

Etiopien är ett främmande kapitel för Slef. Hur upplever du som far och morfar att din dotter och barnbarn reser dit?

– Det är inget nytt missionfält, så något egentligt pionjärbete är det inte. Missionärer från andra nordiska länder har verkat där tidigare. Men det är ett nytt land, nytt språk och en ny kultur. Man får hoppas och be att de finner sig i det. Det är annorlunda nu då familjen är med. Förra gången åkte hon ut ensam. Men jag vet inte vilket som är bättre.

Han säger ändå att nattsömnens drabats lite.

– Jag funderar på om hennes yngre dotter som är 1,5 år kommer att känna igen sina morföräldrar när familjen kommer hem. Men det är livets gång, man ska åka när kallet kommer.

Vuxit upp i bönehuset

Bo-Greger Nygård växte upp tillsammans med sex syskon i ett evangeliskt hem i Kortjärvi i Terjärv.

– Vi barn vande oss vid att gå till bönehuset där föräldrarna var aktiva. Det var inte frågan om något annat.

Han minns inte att han skulle ha gjort någon revolt mot den kristna tron.

– I mitt stilla sinne ifrågasatte jag nog en del saker som ung. Men jag är inte den typen av människa som gör revolt. Jag får bara säga att Herren har hållit i och styrt mig. Han har gett mig goda vänner som jag fått växa tillsammans med.

Bo-Greger Nygård har i likhet med alla sina syskon gått ett år på Evangeliska folkhögskolan i Vasa.

– Det var viktigt för våra föräldrar att vi alla skulle gå där. För mig betydde året mycket. Det gav mig styrka, jag fick vänner att umgås med i en andlig miljö. Jag fick också sjunga och spela som jag tycker om att göra.

BO-GREGER NYGÅRD

GIFT MED MONA-LISA, FYRA BARN, FEM BARNBARN.

FÖDD 1951, ÄR PENSIONERAD MEJERIST.

BOSATT I BRÄNNARS, VÖRÅ.

Kyrkoherde vill ha möte om Ålands hemlösa

ÅLAND. Kyrkoherden i Mariehamns församling **Jan-Erik Karlström** har tagit initiativ till ett möte för att diskutera hur det åländska samhället ska lösa situationen för de hemlösa.

– På Åland fluktuerar antalet hemlösa. Ibland är de tolv, ibland två. De har ofta problem med missbruk och mental ohälsa och kan inte ta hand om sig själva.

Vi behöver få ett övervakat boende där de kan få hjälp, säger Karlström.

Mariehamns diakoniförening fick i november avslag på sin ansökan om EU-bidrag för ett diakonalt center med härbärge i Mariehamn.

– Många politiker säger att det här hör till tredje sektorn, men jag vill att landskapsregeringen ska ta

ansvar. Tredje sektorn kan hjälpa till men det är socialväsendets ansvar att alla människor har ett tak över huvudet.

Så fort det nya stadsfullmäktige utsett socialnämndens ordförande och andra nyckelpersoner ska Karlström kalla dem till ett möte.

– Vi ska inte stiga upp från bordet förrän vi har kommit fram till något konkret.

Nytt system blev oväntat dyrt

PELLINGE. Församlingsrådet i Borgå svenska domkyrkoförsamling kommer vid nästa möte att titta närmare på de avtal som samfälligheten ingått med företaget Havsö Ab. Sedan 2015 sköter företaget om kursgården på Pellinge där bland andra Borgå domkyrkoförsamling har verksamhet.

Det har nu visat sig att hyrorna för gården är över-

raskande höga, särskilt gällande korta evenemang som inte beaktats vid budgeteringen.

– Förr drevs Pellinge lägergård i samfällighetens regi och då betalade församlingarna en subventionerad hyra. Nu har vi ett avtal med en utomstående aktör och måste dimensionera kostnaderna på ett annat sätt, säger kyrkoher-

de **Mats Lindgård** som bereder ärendet inför församlingsrådets möte.

Enligt honom är det sannolikt en fråga om hur man fördelar medlen mellan församlingen och samfälligheten.

– Avtalet med Havsö Ab är treårigt och rådet kan inte påverka den saken. Vi har jobbat för att få behålla Pellinge och vi fortsätter att ha verksamhet där.

Färre lämnade kyrkan 2015

MEDLEMSANTAL. Kyrkan be-
sparades från oväntade toppar i
statistiken över utträden under
2015. I stället har förtroendet för
kyrkan som institution stärkts
bland finländarna.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

I oktober kablade bland annat Hel-
singin Sanomat ut information om att
det såg ut som att rekordfå skulle gå ur
kyrkan 2015. Med facit i hand blev det
inte riktigt så, men färre medlemmar
lämnade ändå kyrkan 2015 än till ex-
empel 2013 och 2014.

– Inga skandaler relaterade till kyr-
kan väckte finländarnas uppmärksam-
het förra året. Det ser snarare ut som
att det fanns en viss ökad efterfrågan
på kyrkan i ett hårdnat samhällsklimat,
säger Veli-Matti Salminen, forskare vid
Kyrkans forskningscentral.

Han hänvisar till T-medias under-
sökning *Kansan Arvot*. I den har finlän-
darnas förtroende för olika institutio-
ner i samhället kartlagts. Medan för-
troendet för till exempel riksdag och
regering minskade under 2015, ökade
förtroendet för kyrkan. År 2014 litade
40 procent av finländarna på kyrkan,
2015 hade siffran stigit till 46 procent.
Jämförelsevis litade 90 procent på po-
lisen och 27 procent på medierna.

– I ekonomiskt och politiskt kärva
tider ser många kyrkan som en fak-
tor man kan räkna med. Som institu-
tion upplevs kyrkan vara stabil, kon-
staterar Salminen.

43 000

Antalet som lämnade kyrkan ifjol upp-
gick till cirka 43 000. År 2010 (då Päivi
Räsänen uttalade sig om homosexuella
i en tevesänd debatt) var motsvarande
siffror närmare 85 000. År 2014 lämna-
de knappt 80 000 kyrkan, medan ut-
trädena mera normala år legat på un-
gefär samma nivå som under fjolåret,
det vill säga kring 45 000.

På grund av den ökade mängden
människor som lämnade kyrkan un-
der de sista dagarna i december ham-
nade slutsiffran i fjol långt över det
40 000-streck som många hade hop-
pats att inte skulle spräckas.

– Men det här är något vi ser varje
år. För att slippa kyrkoskatten under
året som kommer måste man gå ur kyr-
kan senast under årets sista dag och det
skapar en tydlig uppgång i statistiken
för december månad, säger Salminen.

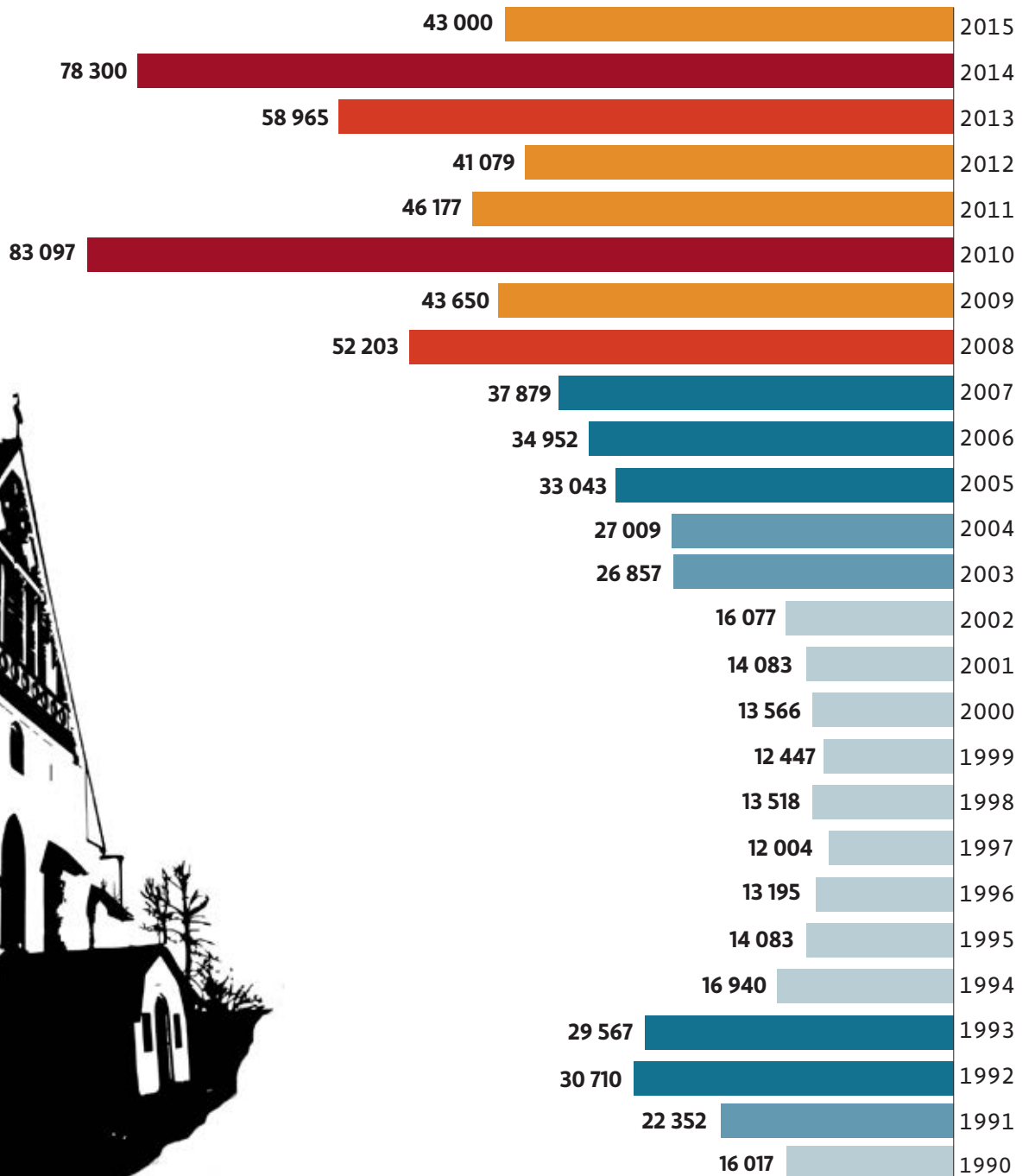
Starkast representerade i statistiken
är personer i arbetsför ålder, oftare män
än kvinnor.

– Men 2015 märkte vi också att fler
låginkomsttagare och pensionärer läm-
nade kyrkan. Orsaken är att de helt en-

GRAFIKEN VISAR det antal som gått ur kyrkan mellan åren 1990 och 2015. GRAFIK: MALIN AHO KÄLLA: STATISTISK ÅRSBOK FÖR KYRKAN 2014

UTTRÄDEN UR KYRKAN 1990-2015

**Med den här
taktan ser det
ut som att an-
talet medlem-
mar sjunker till
under 4 miljoner
2016.**
Veli-Matti
Salminen

kelt inte anser sig ha råd att betala kyr-
koskatten i ekonomiskt ansträngda tider.

Fler och fler ansluter sig

Antalet som blir medlemmar i kyrkan
har ökat under flera års tid och 2015 var
inget undantag. Då blev 17 500 finlända-
re nya medlemmar, en ökning på cirka
2 000 jämfört med året innan. Största
delen av dessa tillhörde inte något re-
ligiöst samfund sedan tidigare.

– Antalet växer från år till år och 2015
slogs rekordet på nytt. Men procentuellt
ligger siffran på samma nivå som tidiga-

re: det handlar om en stabil siffra på un-
gefär 1 procent av hela den grupp som
inte hör till kyrkan. Eftersom den grup-
pen hela tiden växer, växer också den
andelen som ansluter sig till kyrkan.

Orsakerna till att människor går in i
kyrkan har ofta att göra med det livs-
skede de genomgår. Det kan handla om
till exempel ett barns födelse, fadder-
skap eller att ett par vill viga sig i kyr-
kan. Men många av kyrkans nya med-
lemmar hänvisar också till att kyrkan
hjälpes de svaga i samhället. Det finns
också en grupp som lämnat kyrkan

i protest och som väljer att återvända
när kyrkan omformulerat sin syn på
en viss fråga. Närmare hälften av dem
som gick in i kyrkan är under 30 år.

Veli-Matti Salminen påminner om
att antalet som lämnar kyrkan fortfa-
rande är högre än antalet som blir med-
lemmar och att antalet döda är högre
än antalet som döps i kyrkan.

– Med den här taktan ser det ut som
att antalet medlemmar sjunker till un-
der 4 miljoner 2016. Det är inget kon-
stigt med det, utan en fullkomligt na-
turlig följd av de senaste årens takt.

Kombinera välmående och kultur i ett
vårligt Toscana!

Må bra resa till Florens! 22.4 – 29.4. 2016

Bli av med stress, oro och negativa självbilder!
Lär dig mindfulness, mental träning, avslappning,
stresshantering, qigong m.m.
Anmälningar och mera information: www.creavida.fi
Ta också kontakt för coaching,
kurser och föreläsningar!

Gia Mellin-Kranck, Coach ICC, mindfulnessinstruktör, stress- och
friskvårdsterapeut och qigonglärare.
gia.mellin-kranck@creavida.fi tel. 040/5437801

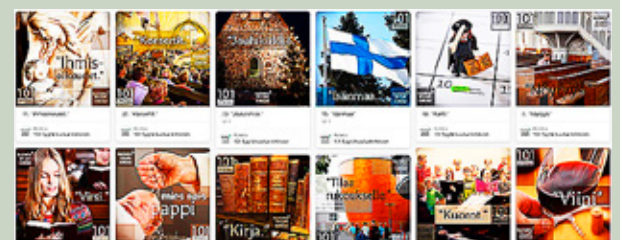
KAMPANJ 101 SKÄL

Twittra din
orsak

Just nu pågår en kam-
panj på olika sociala me-
dier under hashtaggen
#101syttäkuuluakirkkoon.
Det är Evangelisk-luth-
erska kyrkan som under
början av året listar 101
orsaker att höra till kyr-

kan på bland annat Twit-
ter, Instagram, Facebook
och Pinterest.

På Twitter kan vem
som helst dela med sig
av sina orsaker att vara
medlem i kyrkan, under
samma hashtag.

BLAND ANNAT på den digitala anslagstavlan Pinterest
listar kyrkan 101 orsaker att vara medlem.

LÄRKKULLA HAR samarbetat med Snoan i Lappvik sedan 1986. Nu tar Församlingsförbundet över samarbetet. FOTO: SNOAN

Nya vindar på retreatgård

SNOAN. Vid årsskiftet tog Församlingsförbundet över samarbetsavtalet med Retreatstiftelsen av Lärkkulla. Verksamheten på retreatgården Snoan kommer att fortsätta som förut.

TEXT: JOHAN SANDBERG

– Jag är glad över avtalet vi gjort. Retreat är en fin verksamhet och idag när man är uppkopplad hela tiden är folk mer än tidigare i behov av stillhet och tystnad, säger **Kalle Sällström**, verksamhetsledare på Församlingsförbundet.

Samarbetsavtalet med Retreatstiftelsen betyder att Församlingsförbundet nu sköter administration, planering, marknadsföring och fakturering av retreaterna på stiftelsens retreatgård i

”Vi har tagit emot ett färdigt paket.”
Kalle Sällström

Lappvik, Hangö. Det arbetet har stiftsgården Lärkkulla gjort tidigare.

– Hur vi rent praktiskt ska organisera det hela har vi ännu inte riktigt klart för oss. För tillfället är det jag som gör arbetet, men när vi har en bättre bild av vad det innebär ska vi utvärdera och se om vi ska anställa folk eller sköta arbetet på annat sätt, säger Sällström.

Inom stiftelsen och föreningen Snoans vänner finns frivilliga som brinner för Snoan och som ställt upp tidigare.

– Dem ska vi stöda. Kanske vi också frågar dem om det finns något de kan och vill göra. Resten bör vi sköta med anställningar.

Att ta över efter Lärkkulla är en stor satsning för Församlingsförbundet. Den stora utgiften är personalen. För tillfället finns det en husmor anställd på timarvode.

Sällström ser inte någon större ekonomisk risk med Snoan. Målet är att verksamheten ska bära sig genom deltagaravgifter och extern finansiering som till exempel bidrag.

– Underhållet av fastigheten sköter retreatstiftelsen. Genom att anpassa kostnaderna till det som kommer in kan man trygga verksamheten i framtiden.

Församlingsförbundet har fått ett bidrag från Märta Sohlbergs stiftelse för 2016 och 2017 för att utveckla verksamheten och skapa nya rutiner.

Några stora förändringar i verksamheten på Snoan planerar Församlingsförbundet ändå inte.

– Konceptet med retreat är beprövat, säger Sällström. Vi har tagit emot ett färdigt paket. Vår främsta utmaning är att göra retreaterna mer kända och arbeta bort de fördomar som kan finnas mot dem.

Kravlös tystnad

Tidigare har det varit ett problem att man tvingats avboka retreat då det inte kommit tillräckligt många deltagare.

– Jag tror det kan finnas en del fördomar mot retreat. Man kan uppleva dem som för svåra eller för fromma. Det ska vi försöka få ändring på.

Kalle Sällström vill betona det kravlösa i en retreat.

– Man kommer med de behov man

har. Hur man använder tiden under retreaten är upp till en själv. Snoan erbjuder fina förutsättningar med en tyst och stillsam miljö där det är lätt att koppla bort vardagen.

Det vanliga är att retreaterna är tysta. Han beskriver tystnaden som en viktig byggsten.

– Till en början tyckte jag det var konstigt att vara tillsammans med andra utan att tala med dem. Men i tystnaden kan man vara tillsammans med andra samtidigt som man är inne i sin egen process. Man behöver varken vara insatt i tideböner eller tycka om att meditera. Huvudsaken är att man drar sig undan för en tid. Det gjorde också Jesus och lärjungarna.

Hittills har det ordnats cirka 20–25 retreat per år, en stor del av dem är församlingsretreat för församlingmedlemmar. Men det ordnas också flera öppna retreat för allmänheten där Snoan står för innehållet och vidtalar ledare.

– Det borde inte heller vara något problem att hitta retreatledare. Nästa retreat planerar vi i februari eller mars.

Församlingsförbundet står bakom företaget Fontana Media som ger ut Kyrkpressen. Förbundet har också reseverksamhet och ordnar utbildning för församlingarnas förtroendevalda samt kulturrevenemang.

– Retreaterna passar bra in i vår verksamhet, säger Sällström.

VAL KYRKOMÖTE OCH STIFTSFULLMÄKTIGE

Spana in kandidaterna

Kandidatgalleriet har nu öppnats för valen av nytt kyrkomöte och nytt stiftsfullmäktige. Kandidaterna presenterar sig själva på adressen www.ehdokasgalleria.evl.fi/kandidatgalleriet2016.

I valet av nytt kyrkomöte kandiderar 712 personer, varav 492 är lekmän och 221 präster. Av kandidaterna är 311 kvinnor och 401 män. Medelåldern är 52 år.

Till kyrkomötet väljs 96 representanter från stifteten, varav 32 är präster och 64 lekmän.

Valdagen för både kyr-

komötet och stiftsfullmäktige är tisdagen 9.2.2016. Röstberättigade i valet är de förtroendevalda som valdes i församlingsvalet 2014, samt stiftens präster.

I båda organen är mandatperioden fyra år, med start 1.5.2016.

Kyrkomötet är kyrkans högsta beslutande organ.

SVERIGE ATTITYDER

Vi förlorar våra värderingar

”Det är inte mängden flyktingar som hotar vårt välfärdssamhälle. Det som hotar är snarare att vi förlorar våra grundläggande värderingar.”

Det skriver kyrkoledare och företrädare inom

Sveriges kristna råd (SKR) i en debattartikel i DN med anledning av den svenska riksdagens beslut om hårdare praxis i migrationspolitiken.

Rådet, som hyser 26 medlemskyrkor, kritiserar bland annat det nyinförda kravet på giltiga id-handlingar och menar att riks-

dagens hårdare tag riskerar att påverka grundläggande värderingar av öppenhet, generositet och medmänsklighet i Sverige. ”Man talar om en flyktingkris men vi menar att det som sker i första hand är en mot-tagningskris. Flyktingarnas egen kris är långt mycket större än Sveriges.”

PONTUS J BACK varnade för droger och vittnade om Jesus inför en fullsatt festsal när LFF och församlingarna i Jakobstad och Pedersöre arrangerade en temakväll om droger.

Nej till droger, ja till Jesus

DROGER. Omkring 700 unga samlades i lördags i Jakobstad för att delta i temakvällen "Ja, till ett gott liv". Målet är att sätta punkt för drogmissbruket bland unga i staden.

TEXT: JOANNA ÖHLAND FOTO: KASPER GUSTAVSSON

Emilia Hjulfors och Hanna Hjulfors är glada över att så många ungdomar har samlats. De är båda medlemmar i ungdomsrådet i Laestadianernas fridsförningars förbund (LFF), som planerar många av föreningens ungdomssamlingar. Men den här samlingen har de inte planerat. Temakvällen har i sin helhet arrangerats av LFF i samarbete med Jakobstads svenska församling och Pedersöre församling. Program riktat till föräldrar, som hölls tidigare samma kväll, lockade över 500 åhörare. Båda tror de att den stora folkmängden beror på att droger är ett så aktuellt ämne.

– Alla känner någon som har kämpat med det här, säger Hanna Hjulfors. Emilia Hjulfors tillägger att få vet vad de ska göra som vän eller familjemedlem om någon de känner får problem med droger. Att kvällen behövs är de båda överens om.

"Man har inte kamrater när man röker."

Anonym före detta missbrukare

Dennis Svenfelt tycker också att en kväll som denna behövs, men påpekar att man inte når dem som redan har fallit i missbruket genom att ordna temakvällar. Han anser att familjen är kärnan i kampen mot det rådande drogmissbruket.

– Att bara samhället förbjuder missbruk är inte tillräckligt, säger han och tillägger att tidigare generationer hade större respekt för lagen.

Också tron är viktig i kampen mot drogmissbruk och han förstår varför man uppmärksammar droger bland unga i kyrkliga kretsar. Det handlar om förväntningar på hur troende ska uppföra sig. Förväntningar som delvis är berättigade.

– Om man vill leva ett liv med Gud, kommer man att sträva efter att inte bryta mot lagen.

Låna hopp av andra

Dennis Svenfelt och alla andra tillfrågade ungdomar säger samma sak. Droger är lätta att få tag på. Flera av ungdomarna har blivit erbjudna cannabis. En av dem har själv missbrukat drogen.

– Jag har alltid velat testa allting själv, men jag kan utan att tveka säga att det inte är värt det.

Den unge mannen, som vill vara anonym, är uppvuxen i en kristen familj

och samlingar som dessa är välbekanta för honom. När han missbrukade höll han sig borta från samlingarna och kontakten till vännerna blev lidande.

– Man har inte kamrater när man röker. Man är bara på samma ställen som andra, säger han om umgänget under missbrukstiden.

Polisen Kaj Nyman uppmanar ungdomarna att ta hand om varandra och ta tag i saker som verkar vara fel. Det som den unge mannen berättar bekräftar hur viktigt det kan vara.

– Jag trodde att jag skulle klara mig själv, jag bad aldrig om hjälp, men folk började prata med mig och sade att jag hade förändrats.

Och det är människokontakterna som alla de medverkande betonar. Det är viktigt att prata med någon.

– Om man för stunden tappar hoppet och inte tror att saker och ting kan bli bättre, så finns det alltid någon runt omkring som man kan låna hopp av, säger Monica Hällund-Myntti, terapeut på beroendevårdskliniken.

Till beroendevårdskliniken kan man alltid ringa, också när det gäller andra, betygar hon.

År av missbruk

De flesta ungdomarna tror att drogmissbruket har spritt sig också bland kristna eftersom drogerna finns överallt.

Och visst har drogmissbruket allmänt ökat. Kaj Nyman berättar att polisen i trakten behandlar 500 drogrelaterade ärenden per år och han menar att det bara är en bråkdel.

Några ungdomar tror att det ökade drogbruket beror på tristess. Det finns inget för de unga att göra. Då testar de droger för att ha roligt.

Flera liknande samlingar som den som ordnades i lördags efterlyses, och kanske denna samling kunde rymmas

med under kategorin "roligt". Pontus J Back lockar i alla fall fram flera skratt under vittnesbördet om sitt liv. Ändå är undertonen allvarlig. Han vet nämligen hur det är att vara "nere i träsket".

– Gör inte samma misstag som jag, uppmanar han de unga.

– Många av mina gamla kompisar finns inte längre.

Ordet drömmar lyfts upp flera gånger under kvällen. Också Pontus J Back hade en dröm, en dröm om att bli rockstjärna. Men hans dröm ledde honom fel och alkohol och droger blev vardag för honom. Under sina missbrukarår försökte han sluta många gånger.

– Jag föll alltid tillbaka. Jag försökte och försökte, men det gick inte.

Genom alla år hade han en kristen vän att prata med och i något skede beslöt Back att också han tar emot Jesus. Trots det fortsatte drogmissbruket.

– Jesus kommer inte som en blix från himlen och allt blir bra på en gång. Han tar tag i en sak i taget.

Han har mycket att dela med sig av och musiker som han är sjunger han flera egna sånger under vittnesbördet. En av sångerna handlar om vilket mirakel det är att han lever i dag.

Hans kropp tog nämligen skada efter många års missbruk och han blev intagen på sjukhus. Back beskriver sitt dåvarande fysiska tillstånd för en sjukskötare i salen och frågar vad hon skulle göra för en sådan patient. Svaret blir:

– Jag skulle kanske be för honom.

Svaret bekräftar det han redan är övertygad om: Han var döende men fick liv av Jesus. Efter ett otroligt tillfrisknande, som blev vändpunkten i hans liv, har han ägnat sin tid åt att vittna och hjälpa ungdomar med liknande problem. Budskapet är klart:

– Våga säga nej till alkohol och droger och våga säga ja till Jesus!

PÅ SIN blogg tipsar Elin Sandholm om olika sätt att ta hand om sina kläder. Att reparera, tvätta och ta bort noppor skapar också en relation mellan bäraren och plagget.

Kärlek till kläder bra för miljön

MILJÖ. Finländarna slänger årligen bort 70 000 ton textilier. Kläddesignern Elin Sandholm vill få oss att älska kläderna i stället för att slänga bort dem.

TEXT: LIISA MENDELIN
FOTO: ELIN SANDHOLM

– Eftersom vi lever i ett konsumtionssamhälle är vi vana att köpa saker och göra oss av med dem fort. Vi tar oss inte tid att förälska oss i kläderna utan gör oss av med dem i all hast, säger **Elin Sandholm**.

Hon är kläddesigner bosatt i Karis. Hon har ett eget klädföretag och jobbar som textillärare, dessutom bloggar och föreläser hon om kläder, kvalitet och hållbar livsstil.

– Den som tar sig tid att älska sina kläder gör sig inte av med dem lika fort. Om dina kläder har längre livslängd så konsumerar du mindre och slänger bort

mindre, vilket har en stor miljöpåverkan.

Varför är just klädkonsumtionen något man ska tänka på om man vill värna om miljön?

– Helst ska man ju tänka på allt, äta mindre kött och värma husen effektivare. Men kläderna är något som berör alla, oberoende av ålder, kön och livssituation.

När blev du själv medveten om klädernas miljökonsekvenser?

– Jag har varit en av de mest hysteriska shopparna, som köpt mycket och gjort mig av med mycket. Men när jag studerade kläder och textil på yrkeshögskola lärde jag mig mera om hur tyg produceras, konsumeras och blir avfall. Det är en väldigt långa kedja.

Varför är det viktigt att tänka på kvalitet när man köper kläder?

– Förutom att det är bättre för miljön så sparar man faktiskt pengar genom att köpa bättre kvalitet. Det blir dyrare i längden att köpa dålig kvalitet, eftersom du oftare behöver köpa nytt.

– Kvalitetskläder ökar

också välbefinnandet. Dåliga kläder är ofta gjorda av syntetmaterial som inte andas och gör oss svettiga och obekväma med oss själva.

– När syntetkläder bränns frigörs skadliga ämnen, medan naturmaterial inte smutsar ner lika mycket när de bränns. Både att producera och kassera dåliga kläder är sämre för miljön än att producera och kassera kläder i naturmaterial.

Hur vet man att ett plagg har bra kvalitet?

– Kvalitet kan betyda många saker, att kläderna till exempel har ett känslösvärde eller ett bra ursprung.

SÅ BYGGER DU EN HÅLLBAR GARDEROB – ELINS 3 BÄSTA TIPS

1. Kolla tvättappen i butiken. Vilka material är plagget gjort av? Ju mera naturmaterial (bomull, ull, silke), desto bättre. Även regenatfiber (av cellulosa) så som viskos, lyocell och modal är bra.

2. Syna sömmarna. Vänd plagget avigt innan du köper det. Hur är plagget sytt, hur hålls det ihop? Med tiden lär man sig om det ser vettigt ut eller inte.

3. Ha tålmod. Man kan hitta kvalitetskläder var som helst till vilket pris som helst, men man måste ha tid att söka

Men om kvalitet betyder att plaggen ska hålla länge, så är det materialet man ska se på. Vad är det gjort av? De flesta vet inte att akryl och polyester är gjorda av råolja blandat med kemikalier. Det är varken bra för miljön eller kroppen. För mig innebär bra kvalitet att plagget innehåller mera naturmaterial än syntetmaterial.

Hurdana kläder finns på nejlistan?

– Trendplagg i enbart syntetmaterial. Många trender håller bara i några månader och efter det vill ingen ha plaggen längre utan de blir problemavfall.

VÅGA FRÅGA

Möjligt byta församling?

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarfrågor om tro och liv.

Jag gillar inte den församling jag tillhör, och vill gå ut ur den. Men jag vill ändå höra till kyrkan. Går det att fixa?

NEJ TYVÄRR, det går inte att fixa. Än så länge är de lutherska församlingarna uppbyggda så att alla som bor på ett visst område och som är medlemmar av den evangelisk-lutherska kyrkan hör till samma församling. En del har löst sitt dilemma så att de har övergått till den finska församlingen på orten, men det kanske inte är en möjlighet för dig.

VAD SKULLE HJÄLPA dig att stanna kvar i din församling? Är det församlingens ledning och den dominerande inriktningen och teologin som du har svårt med? Eller är din församling präglad av motsättningar och gräl? Har du ändå hittat någon som tänker i liknande banor som du? Finns det något som du ändå kan uppskatta hos dem som har en annorlunda teologisk inriktning än du? Finns det kyrkliga sammanhang där du känner dig hemma och som du kan ha kontakt med, också om det inte kan ske så ofta? Hur kan du odla kontakterna till det sammanhang där du känner att du har ditt andliga hem?

En församling skiljer sig från andra sociala sammanhang på det sättet att den aldrig kan bli en grupp av likasinnade. Ändå tänker många att den borde vara sådan. Visserligen har svårt att uppskatta och se värdet i vad andra kristna har upptäckt. Det är lätt att sjunga med i psalmen "Lågorna är många", men svårt att uppskatta olikheterna i de andras gåvor och tjänster. En del kristna odlar fiendebilder och jämför det bästa hos sig själva med det sämsta hos andra.

DET HAR BLIVIT lättare än förut att bara röra sig med likasinnade. I takt med att världen har blivit mera komplicerad har många låtit sin värld krympa och gått in i egna åsiktsbubblor. Just nu är samhället fullt av olika grupperingar som försöker övertyga varandra om att just de har rätt. Det finns alldeles för lite av goda och respektfulla samtal, där samtalsparterna inte är ute efter att övertyga varandra.

Det är en styrka att det inom vårt eget Borgå stift finns flera stora mötesplatser där människor av olika slag kan lära känna varandra. För många generationer av ungdomar har Höstdagarna och Ungdomens kyrkodagar gett möjlighet till att möta kristna som tänker lite annorlunda än vad de själva gör. Det finns också andra mötesplatser, som till exempel allmänna kyrkodagar, diakonidagar eller kyrkomusikdagar – för att inte tala om Kyrkpressen, där vi nu på ett indirekt sätt möter varandra.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN MAY WIKSTRÖM

Som guld

Storfamiljen har fått fira guldbryllöps. Den här gången skedde det inte i stillhet,

utan med en rejäl fest och andakt i kyrkan. Det var vackert, gripande, ro-

ligt men framför allt tankeväckande.

Vad är det som gör att en del förhållanden håller, till och med ett halvt sekel, medan andra brister i ett tidigt skede? Vilket är limmet? Hur tar man sig över uppförsbackarna, inte bara den första gången utan om

och om igen i femtio år?

För ingen lever utan motlut och besvikelser. Inte heller rör någon för om de är så övermåttiga att allt går sönder.

Någonstans har jag läst att det egentligen är helt befängt att tro att vi ska orka leva i ett förhållande

med en och samma människa hela livet. Att den tanken egentligen var ett feltänk från början. Att vi är gjorda för att förändras och byta ut. På något plan kan jag inte undgå att känna resonemanget som en kapi-tulation.

Jag hoppas att många

skulle få lägga sin hand i en annans varma, ännu efter femtio år tillsammans. Också jag. I den värld där allt byts ut så snabbt är det viktigt att se att något också kan hålla, väldigt, väldigt länge.

Därför är det värt att fira alla guldbryllöps, hur-

ra glatt för alla silverstänkta gulddar.

De har gått länge. De har jobbat, mer eller mindre medvetet, för sitt tillsamman-skap. Men i grund och botten är det inte en pre-station.

Det är nåd. Ren och skär. Som guld.

BISTÅND. Kvinnorna är fattiga och ensamstående. Utan kapital ser de inget annat alternativ än att bli en krogmadame. De brygger majsöl, deras hem blir lönnkrogar och de har sex med kunderna för att klara konkurrensen. Men ett lån på några hundra euro kan förändra allt – ett mikrolån med svenska biståndspengar.

Drottningen av ölfabriken

TEXT: DAVID QVISTRÖM

FOTO: JOHANNES FRANDBSEN

Jennifer, 37, sitter i blå stickad kofta och svart hårnät utanför sin några kvadratmeter stora butikslokal på Kijenge, den gamla alkoholmarknaden i staden Arusha, Tanzania. Flugorna gör sina råder medan Jennifer trär tre bitar marinerat kött på varje sticka. Ikväll ska hon som vanligt grilla och säljer till nattfolket för 500 shilling spettet (drygt 20 cent).

För ett år sedan fick hon ett mikrolån och kunde sluta brygga öl. Faith hjälpte henne.

Om tiden dessförinnan svarar Jennifer enstavigt. Sålde i fem år. Dålig verksamhet. Varför? Alltför många mutor, säger hon och ser bort.

– När jag sålde alkohol kom folk hem till mig. De slogs. Barnen var inte lyckliga.

Så vad har förändrats nu?

– Nu får mina barn tre mål mat om dagen, och jag får respekt från grannarna.

Respekterade grannarna dig inte förut?

”Vi tog en tiondel av vår lön, och i stället för att ge den till kyrkan gav vi den till andra kvinnor.”

Faith William Swai

– Det berodde på drinkarnas dåliga vanor. Som att de slogs, säger Jennifer kort.

”Ölet” är en alkoholtung mäsks snabbt tillverkad på majs mjöl. Många fattiga kvinnor ser det som ett sätt att försörja sig och sina barn när de lämnas ensamma – kapitalinsatsen är liten, pengarna snabba. Nackdelen, vid sidan av att hysa en lönnkrog i sitt hem, är alla mutor eftersom hembränning är förbjuden.

Och så finns andra baksidor som Jennifer inte vill tala om.

För lånet, runt 650 euro, köpte hon kolgrill, ingredienser och hyrde en liten lokal på marknaden. Hon har redan planer på att utöka och drömmer om en servering inomhus. Men först måste hon betala tillbaka lånet, pengarna från Sverige.

En mur av omöjlighet

Tänk de där flosklerna som våra barn får höra: ”Allt går, bara du vill tillräckligt mycket.” Eller: ”Du kan bli allt du vill, bara du anstränger dig tillräckligt mycket.” Tänk vilken privilegierad bubbla av välstånd som krävs för att kunna säga sådant.

Fattigdomens natur däremot, är en

mur av praktisk omöjlighet. Här säger man snarare: ”Det är ingen idé att du försöker förändra ditt liv, för var skulle du få pengarna ifrån?” För att förändra ett liv krävs kapital. Kanske inte mycket, ibland bara några hundralappar. Fattigdom innebär att ens ett litet kapital är omöjligt att få fram – med mindre än att en ängel stiger ner framför dig och erbjuder dig ett lån utan krav på säkerhet.

I Arusha heter den ängeln Faith, och hennes magi är mikrolån med svenska biståndspengar.

Ölfabrikens drottning

Den sura jäststanken växer sig allt starkare för varje steg vi tar efter Faith William Swai, snart 50 år och direktor för organisationen WOCHIVI, in genom den smala gränden bakom Kijengemarknaden. I ett fat på gårdsplanen kokar vatten över öppen eld. Runt oss kretsar några magra, rödögda skuggor av män. De jobbar här mot ett par liter mäsks om dagen. Inne i skjulen på innergården skymtar några kvinnor och småbarn, alla magra.

Neema, 38 år, är lite rund och har nära till skrattet. Det är tidigt på dagen och de flesta kunderna har inte kommit än, men fickorna på hennes förkläde buktar redan av sedlar. Ölfabriken är

hennes och hennes systems.

Vi går bakvägen in i huset. Det visar sig vara en gammal bar – bardisken finns kvar, och på väggarna hänger fortfarande gamla reklamaffischer för *New Tusker light*. Numera är dörren ut mot gatan tillbommad. I stället för bord och gäster är lokalen fylld av plasttunnor med lock. I de mindre rummen innanför ligger stinkande högar med majsdeg och jäser direkt på betonggolvet.

– Och sedan filtreras det alltså? frågar jag för att begripa processen.

Neema visar en skummande hink i korridoren och glasfibersäcken de använder som filter.

Hon är ensamstående och har fyra barn – men i ölfabrikens illegala lilla värld av sur jäststank och stickande vedrök är Neema oemotsagd drottning. Just i dag säljer hon 48 liter för 250 000 shilling (drygt 100 euro) – minus omkostnaderna: två anställda vid sidan av de spöken som arbetar mot gratis öl, och så de två säckar majs mjöl som hon kokar upp varje dag. Säckarna väger 105 kilo och kostar 7 000 shilling styck.

Den förtvivlan som syns i Faiths ögon beror inte bara på att hon, trots alla besök, ännu inte har lyckats nå fram till

Neema med sitt budskap. Majsgröt är bulkvaran i ett Tanzania där extrem fattigdom fortfarande är utbredd.

– Tänk vad mycket mat det hade kunnat bli, stönar hon.

Alkoholfostran genom musik

År 1999 började elva välutbildade kvinnor träffas i skuggan under ett träd i Arusha. Faith William Swai, egentligen ekonom, var en av dem. De elva var upprörda över stigmatiseringen som drabbade hiv-smittade kvinnor. Så gott som alltid var det mannen som smittade sin fru – ändå betraktades kvinnan ofta som prostituerad och fick bära skulden när hennes man dog. Barnen omhändertogs av mannens familj, och kvinnorna blev utstötta också av sin egen släkt.

– Så vi började hjälpa andra kvinnor. Vi tog en tiondel av vår lön, och i stället för att ge den till kyrkan gav vi den till andra kvinnor, säger Faith.

Efter att de elva kvinnorna hade bildat organisationen ”Women and Child Vision”, WOCHIVI, så märkte de ett mönster bland dem som sökte hjälp.

– De svarade att de var hiv-positiva på grund av att de sålde alkohol. Ofta var de skilda eller separerade en-

NEEMA BRYGGER mäsik på gården och driver en lönnkrog om natten. För pengarna har hon möjlighet att sponsora sin dotters skolgång.

samtstående kvinnor. De sa att alkoholförsäljning var det enda de kunde, och att det inte krävdes något kapital för att starta.

Ölbrygd är en del av traditionen. Men att driva en illegal lönnkrog och sälja mäsik till kunder som sista anhalten i deras alkoholistkarriär, det är något annat. Ofta säljer kvinnorna på krita med löfte om att männen ska komma tillbaka med pengar. Krav om betalning slutar inte sällan med misshandel. Många ölbryggerskor ligger också med sina kunder, mot löfte om att männen ska ta med sig fler kunder till just henne nästa dag.

– Ligger hon med två eller tre män om dagen kanske hon får femton kunder nästa dag. Och så får hon hiv. Kvinnorna har inte mat eller medicin eller skola för barnen, så de ligger med män för att klara sig. Och männen... när män är fulla så ligger de med vilka kvinnor som helst, och för smittan vidare. Så alkoholen dödar. Vi är så trötta på den här verksamheten.

Organisationens volontärer försöker påverka de vuxnas attityd till alkohol genom barnen. Det är inte lätt. Från föräldrarna får barnen höra: hur kan du säga att alkohol är dåligt när det

sätter mat på bordet och betalar dina skolböcker?

– Alkoholen är något positivt i många hem. Barn kan få en mugg majsöl som belöning för att de hämtar vatten till brygden, eller för att de ska sluta skrika, säger Faith.

Jag säger att likadant var det en gång i tiden med brännvin i Sverige också, och jag minns äldre tiders brännvinsmader och tänker att historien upprepar sig.

– Jaså? säger Faith. Hur som helst – skolbarnen har svårt att tala med sina föräldrar. Det är emot traditionen att tillrättavisa sina föräldrar. Så de sjunger i stället. Vi sjunger sånger om hur alkoholen påverkar. Det hjälper barnen att kommunicera med sina föräldrar.

För Faith handlar inte kampen mot ölen om moralism, utan om att bryta misär och fattigdom. Sedan 2006 har de arbetat med mikrolån, svenska biståndspengar, för att ge kvinnor möjlighet att starta en annan verksamhet. Faith säger stolt:

– Hittills har alla betalat tillbaka, utom en som dog – resten har betalat 10 procents ränta. Kapitalet för nya mikrolån har växt från 15 miljoner shilling (cirka 7 000 euro) till 25 miljoner shilling (runt 11 500 euro).

– Jag hatar verkligen fattigdom, säger hon.

Kunskap nyckel till förändring

På väg till Neema i ölfabriken besöker vi Ester, 60 år.

Hon sitter utanför sin några kvadratmeter stora butikslokal bakom en hög gröna bananstockar. Hennes företagsidé är att skala matbananer till hotell och restauranger. Alkohol sålde hon för att få mat – hennes make var nämligen inte särskilt ansvarig av sig, säger hon lakoniskt medan händerna mekaniskt skalar bananerna som lämnar smulor på hennes händer.

Hon sålde alkohol från 1974 till 2006.

– Kapitalet är inte stort och pengarna är snabba, säger hon. Men det var en väldigt hård verksamhet. Det handlar om män som inte betalar och att du inte kan ta betalt. Jag blev fångslad tre gånger. Och i fångelset förekommer sexuella övergrepp.

Ester skrattar för att avdramatisera det hon nyss sa.

– Det här är inte lika lönsamt, men nu slipper jag vara rädd. Och när jag

JENNIFER (TILL vänster) och Ester (ovan) sålde tidigare öl men har nu med hjälp av mikrolån startat egna företag. Faith (ovan till höger) är en av grundarna bakom organisationen WOCHIVI som fördelar lånepengar från bland annat Sverige.

NEEMA (NEDAN) försörjer sig och sina fyra barn genom att brygga öl av majs mjöl. Hon kan sälja närmare 50 liter på en dag. Majsdegen jäser i klumpar på golvet, själva drycken förvaras i plasttunnor. Självdricker Neema aldrig av masken.

inte har annan mat kan jag ge bananer som mat till barnen. Det kunde jag inte med alkohol.

Vad hade hänt om du inte hade fått lånet? frågar jag.

– Nu är jag 60 år. Hade jag inte fått lån så hade jag inte kunnat fortsätta slåss mot drinkare och polisen. Nu när jag är gammal är det här en bra verksamhet.

Ett lån på motsvarande 540 euro räckte för att starta ett annat liv. Ester jobbar hårt med sina bananer, från sju på morgon till sju på kvällen, utom på söndag när hon går till kyrkan först.

Så hur länge ska du fortsätta skala bananer?

– Tills Gud säger åt mig att falla dödar! skrattar hon. Hur har ni det i Sverige då, får ni pension där? undrar hon sedan.

”In Sweden we have something called the orangea kuvertet.” Tänk om man skulle säga det. Det vore nästan lika obegripligt som i all välmening ger rådet ”du kan bli vad du vill, bara du försöker tillräckligt mycket” till människorna runt Kijengemarknaden.

– Jag hatar verkligen fattigdom, säger Faith igen, fast den här gången apropå aningslösheten som följer i spåren på armodets lika fattiga kunskap.

Självd växte hon upp i en fattig familj i Kilimanjaro. Pappan ägde kycklingar. Husets enda rum hade bananblad till tak, och där bodde alla åtta syskon. Till skolan sprang hon utan skor och utan tröja genom högt gräs. Men så fick hennes äldsta bror stipendium och utbildning och blev geolog i Ryssland. Det var han som kom hem och varnade henne för att gå barfota i gräset eftersom giftiga ormar kunde finnas där. Det var

”Man kan inte hjälpa alla. Men min bror hjälpte mig, och om jag hjälper fyra eller fem så växer det.”

Faith William Swai

han som gav henne skor – och tilltron till utbildning som väg till förändring.

För bara kapital är inte heller nog för att bryta fattigdom. Utan kunskap sänks den tankehorisont som, likt en rullgardin, gör det omöjligt att finna vägar att förändra sitt liv.

Hjälpa varandra

Faith har bearbetat och tjtat på Neema länge nu. Det gäller att inte döma. Det går inte att nå dessa kvinnor om de inte först blir vänner, förklarar hon. Nu sitter vi på plaststolar mellan det som en gång var ingången från gatan och bardisken.

Neema har bryggt sedan 1997, i 18 år. Hon började som tjuoåring.

Varför började du?

– Billigt kapital. Bra business.

Hon ändrar sig.

– Eller, jag kan inte säga att det här är dåligt, för jag har ingen annan business. Känner du dig trygg?

– Den situationen är borta, svarar hon kort.

Verksamheten är stor. Männens ut- anför är vakter.

Om du fick låna kapital, skulle du kunna tänka dig att starta en annan verksamhet då?

– Det skulle vara okej.

– Hur mycket skulle du behöva? frågar Faith.

– Alltså, jag funderar fortfarande på vilken business jag i så fall skulle starta. Men visst, den här verksamheten är hård. Varannan månad blir jag sjuk i bröstet, säger hon och visar med handen mot luftrören.

Å andra sidan har pengarna från alkoholen räckt till att sätta dottern, som

är 15 år, på college. Dottern läser om massmedier.

Neema kommer på ett sätt att bord- lägga frågan:

– Jag ska sätta mig ner med henne och höra om hon har några idéer.

Sedan ställer Neema upp på bild med lillasyster i korridoren där stanken från majsdegen på jäsnings är som starkast. Hon ler och är drottning. Hon visar hur hon blandar en ny sats och rör med en träpåk i järntunnan på gården.

Dricker du någonsin av det själv? frågar jag.

– Nej, aldrig!

Faith är upprörd när vi går därifrån. Att låna ut till någon som måste fråga sin femtonåriga dotter om råd går ju inte. Alla får inte låna. Bara de som kan ta ansvar, och som har en affärsplan och seriös betalningsplan – och en plan B, och C om de inte genast lyckas.

– Och sedan måste det ändå finnas en övervakare – annars glömmet de genast bort att betala tillbaka och säger att det ändå bara är vita europeers pengar. Men vi säger alltid: detta är svenska skattebetalares pengar, så använd dem med ansvar.

Att bara arbeta med attityder räcker inte. Att alkohol krossar familjer och liv fattar folk. Vill man ha verklig förändring måste man också kunna visa på alternativ. Folk frågar ju vad alternativet till att sälja alkohol är. Och det är där som mikrolånen kommer in.

– Man kan inte hjälpa alla. Men min bror hjälpte mig, och om jag hjälper fyra eller fem så växer det. Regeringen gör ingenting åt fattigdomen, det handlar i stället om att arbeta hårt och att hjälpa varandra, säger Faith.

MIKROLÅN

• **Idén med mikrolån** är att ge små lån för att stimulera småföretagsamhet i tredje världen, ofta med inriktning mot kvinnor.

• **Vanligen har låntagaren** ingen möjlighet att få andra lån eftersom ingen egendom av värde finns som säkerhet. Där lånen fungerar är räntan låg och anpassad till låntagarnas återbetalningsförmåga.

• **Metoden uppmärksammades** genom Nobels fredspris år 2006.

• **Bland annat** Kyrkans utlandshjälp beviljar mikrolån genom exempelvis Kvinnobanken – en fond som uttryckligen ger lån till kvinnor för att hjälpa dem att studera eller bygga upp en affärsverksamhet.

*Det orangea kuvertet: I Sverige får alla födda 1938 eller senare varje år ett orange kuvert som innehåller ett årsbesked om hur mycket man tjänat ihop till sin allmänna pension.

UTAN KÄRLEK kan vi inte bli den människa vi innerst inne är.

Kärlek – ett heligt mysterium

Kärleken är vårt sanna hem. Där vi är älskade vågar vi vara svaga, sårbara och beroende. Men medan vi längtar efter bekräftelse är vi samtidigt livrädda för den, skriver Tommy Hellsten.

DEL 1

KÄRLEK. I en femdelad serie skriver författaren och terapeuten Tommy Hellsten om svåra och centrala begrepp inom den kristna tron.

KÄRLEKEN ÄR ETT mysterium. Oförklarligt, majestätiskt, suveränt. Kärleken viker undan för alla våra försök att förstå, definiera eller kontrollera. På samma sätt är det med ordet Gud. Inte heller det kan vi definiera eller förstå, ännu mindre kontrollera. Men så är ju också dessa två besläktade, överlappar varann. Kärleken finns i riktningen Gud och Gud finns där kärlek är. Kan vi skilja dessa åt eller är det bara två sätt att säga samma sak?

Gud är kärlek, sägs det ju ofta, och vi har lätt att instämma. Men är kärleken Gud? Kan vi då instämma? Jo, för det betyder ju att människor utan religiös vokabulär också kan känna Gud i handling. Förnimma Gud utan att kunna formulera sin upplevelse i andliga ord.

På grund av mitt jobb som terapeut, föreläsare, mentor och författare har jag i snart fyrtio år suttit på en utmärkt utkiksplats med insyn i människans inre. Jag träffar klienter som är sanna, visar sitt inre och utsätter sig för min blick. Människor som är sårbara inför mig. Just detta gör min plats till en utkiksplats.

Det finns två grundläggande aspekter om människan som jag lärt mig under åren. För det första att varje människa är unik, en engångsföreteelse. Att komma till nästa klient med en schablon från den föregående lyckas alltså inte. Det är som att komma till ett helt

nytt universum, där de gamla fysikaliska lagarna inte mera gäller.

Den andra sanningen är att vi människor alla är helt lika. Två till synes motsägelsefulla slutsatser, alltså.

Vad är det då som gör oss så lika varandra? Det finns ett drag, ett givet faktum som bor innerst inne hos oss alla, och det är vårt behov att bli sedda, bemötta, bekräftade. Det är det mest fundamentala hos oss människor. Behovet av bekräftelse är förstas bara ett annat sätt att säga att vi behöver kärlek. Vi bär på ett strukturellt kärleksbehov. Innerst inne går vi omkring och längtar efter att någon ska göra en invasion i vår isolering och befria oss från vår ödesdigra avskildhet. Vi är varelser slungade ut i ett universum som vi inte känner igen som vårt hem. Vi går och väntar på att Någon ska bekräfta vårt verkliga ursprung. Om vi har ett strukturellt kärleksbehov så bär vi också på en strukturell hemlöshet.

Detta kärleksbehov gör oss sårbara, för det betyder ju att vi i grunden inte räcker till i oss själva. Vi är icke-suveräna, utsatta för det fruktansvärda faktum att vi är hjälplösa. Vi är dömda till gemenskap, till kontakt, till ett sammanhang av bekräftelse.

Vi längtar efter denna bekräftelse mer är något annat, men samtidigt är vi livrädda för den. Varför? Jo, för att vi kan få den endast om vi behöver den. Och vi behöver den först då vi inser att vi inte klarar oss själva. För att få kärlek måste vi bli medvetna om vår grundläggande svaghet, vår vanmakt, vår hjälplöshet och vårt beroende. För det är ju endast den som inser sitt kärleksbehov som öppnar sig för kärleken. Och det är denna strukturella sårbarhet som utgör vår innersta kontaktyta till varandra. Genom att visa vår svaghet väcker vi ömhet hos andra. Barnets oskuld och beroende är ett utmärkt exempel på just detta. Men det gäller också oss vuxna. Att vi visar våra känslor väcker empati och medkänsla hos andra och lockar dem till gemenskap genom att de vågar visa sina egna. Vår sårbarhet utgör alltså vår främsta kontaktyta till andra.

MEN JUST GENOM att vi blottar vår sårbarhet tar vi en risk. Risken är ju att vi inte blir förstådda eller älskade. Vi kan rentav bli föraktade. För det finns ju människor som stiger på andras svaghet för att de tror att de på detta sätt själva blir längre. Det dilemma gör att vi människor är livrädda för det som vi innerst inne längtar efter. Jag vill att någon ser mig men samtidigt är jag rädd för att någon ska se mig.

Kärleken är alltså ett mysterium. Ett mysterium kan man varken förstå eller kontrollera. Kärlek kan man inte få genom att förtjäna, kräva eller kö-

pa. Men man kan öppna sig för kärlek. Och det gör man genom att våga inse sin brustenhet.

För att vi bär på ett strukturellt kärleksbehov känner vi också igen kärleken då den möter oss. Kärleken överträffar alla intellektuella och filosofiska spekulationer eftersom den har en mäktig resonansbotten djupt inom oss. Vi upplever just denna hemkänsla då kärleken berör oss. I samma ögonblick försvinner alla frågor om livets mening. Meningen upplevs, den är här. Hela vår varelse vibrerar av liv och mening i kärlekens beröring.

Att vara människa är att bli människa. Utan kärlek överlever vi, men vi lever inte. Det är kärleken som skapar oss, gör oss till människor, till den vi innerst inne är. Detta för att kärleken skapar den trygghet som är en förutsättning för att våga visa vår svaghet, vår hjälplöshet och vårt beroende. Endast i den mån vi blir sanna och synliga nås vi av den skaparkraft som kärleken utgör.

Jag föds i bekräftelse. Om ingen ser mig kommer jag heller inte att se mig själv. Jag föds i den takt som jag blir bekräftad. Jag kan gå omkring med min sorg i år utan att vara medveten om den. Först då någon ser den, stannar upp inför den och bekräftar den, ser jag den själv. Ett barn som är ledset och tas i famnen, tröstas och tas på allvar, ser sin sorg i den spegel som föräldern utgör. Och i samma stund, då den kärleksfulla blicken och bekräftelsen finns, kan gråten komma.

Detta stämmer i allra högsta grad in på oss vuxna. Vi behöver djupa, sanna och bekräftande relationer, för vi är inte färdiga än. Vi är under danning, vi skapas och formas till den vi innerst inne längtar efter att vara. Vi skapas för vårt nya hem.

Fingret, som pekar på månen, är inte månen. Ordet, som beskriver kärleken, är inte kärleken.

PRESENTATION

Tillbaka
till skogen

Ratatosk är en grupp österbottniska musiker som skapar och tolkar finlands-svensk folkmusik. Här har fiolerna, dragspelen, polskorna och shottisarna fått vila – i stället öppnas en värld av mytologiska medeltida ballader till toner av vevlira, flöjt, gitarr, mungiga, trummor och bas.

I fjol kom EP:n *Ratatosk*. Namnen på skivans sex spår skvallrar om den musikupplevelse som väntar: *Skogsrådaren*, *Näckens polska*, *Gammal fåbodspsalm*, *Trolldans*, *Ramus virens olivarum*, *Titania*. Ljud av porlande vatten, fågelkvitter och flöjt kastar lyssnaren in i en lum-mig mystisk skog och där stannar man så länge skivans spelar. Sångaren **Frank Berger** har en stor, skolad röst som inte ber om ursäkt för sin existens. Opera möter folkmusik och **Cecilia Åminne** bryter av med sin tydliga sopran, allt till en otillrättalagd ljudvärld från svunna tider.

Kring nyåret gav bandet en akustisk konsert i Pedersöre kyrka och jag är onekligen nyfiken på hur *Ratatosk* låter i avskalad version. Att bandet spelat på i första hand församlingsanknutna tillställningar och fört in nordisk mytologi (och i och för sig också medeltida kyrkmusik) i sammanhang där den inte nödvändigtvis alltid välkomnas med öppna armar är värt att nämna.

Som inspirationskälla listar Berger och gitarristen och musikmakaren **Simon Karlsson** kristna tänkare med djup kunskap i mytologi. "Guds rike är stort och inkluderande. Under dess paradigm rymms mycket", sa duon i en intervju i *Kyrkpressen* förra sommaren.

CHRISTA MICKELSSON

Sko-Ella och andra berättelser

KYRKOKONST. En ordmänniska möter en bildmänniska i Esbo kyrka. Men hjälp av konstvetaren Hans-Peter Holmstén lärde sig *Kyrkpressens* redaktör Sofia Torvalds se sin hemkyrka med nya ögon.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Vad gör du när du kommer in i en kyrka som är dig välbekant? Jag sätter mig på en plats där jag vet att jag ser och hör bra och sneglar efter folk jag känner. Jag väntar mig musik, bibelläsning, bön och predikan. Men det enda konstverk jag någonsin fäster min blick på är den stympade träskulpturen som föreställer Jesus på korset: den hänger rakt ovanför altaret och är svår att undvika.

Men alla är inte som jag. När jag ber Helsingfors Arbis konstpedagog **Hans-Peter Holmstén** följa med mig till Esbo domkyrka flackar hans blick förtjust runt från ställe till ställe. Överallt fastnar han genast för helt andra saker än jag: glasmålningen av **Gunnar Forsström** ovanför det gamla altaret, till exempel.

Jag tycker den är så fin, se hur ljuset kommer in! I Pojo kyrka finns en motsvarande målning som inte var upplyst, och den kom inte alls till sin rätt, säger han och låter blicken vila på scenen där Jesus lägger ut Bergspredikans text i ett frodigt landskap.

Jag försöker sjunka in i ett helhjärtat studium av glasmålningen från år 1942.

Jesus ser skrämmande ut. Han är så sträng.

Han är domare, säger Holmstén. Här ser du ett exempel på den nya saktligheten: rena former och friska och hurtiga människor.

Jag tycker de ser ut som Sovjetmedborgare, jag har svårt att förlika mig med tanken att de verkligen lyssnar på Jesus. Och ser inte kvinnan med den vita duken rent av ut att ställa sig tveksam till budskapet?

Vem är Judas?

Plikttroget lämnar vi glasfönstret för att ägna oss åt oljemålningarna, som tyvärr inte är några riktiga höjddare.

Vad ska man nu tro om de här? undrar jag där vi står vid södra korskets bänkar och försöker studera en nattvardsscenen av en okänd konstnär. Den har donerats till församlingen av **Andreas Bruse** år 1730.

Det som är spännande är att nattvarden inte alltid är bara Leonar-

UTFYLLNADSMÅLNINGARNA MED motiv ur folksagorna hör till de intressantaste.

do da Vinci med det där långa bordet. Nattvarden finns också skildrad kring ett runt bord. Det intressanta är ju förstas Jesus, men också Judas. Var är han placerad? säger Hans-Peter Holmstén.

Är det han som ser ondskefull ut där bredvid Jesus? Eller han som vänder ryggen till?

Också en annan av oljemålningarna är en donation, en kopia av Correggios *La Notte* av konstnären **Ida Silverberg**. Den skänktes till kyrkan av konstmecenaten **Paul Sinebrychoff**. En annan känd välgörare är **Aurora Karamzin**, som donerat de fem ljuskronorna. Tänk på det ni, nästa gång ni höjer blicken mot valven i Esbo kyrka, att ljuskronorna är skänkta av en berömd societetsskönhet!

Men det allra finaste är ändå valvens och väggarnas al secco-målningar, tycker Holmstén.

Det är spännande att tänka på hur den ursprungliga kyrkan kan ha sett ut. När man har varit inne i Hattula kyrka, som anses vara den mest välbevarade av våra gamla stenkyrkor,

"Kyrkan är ett konstverk i sig. Arkitekturen är den mest bestående av alla konstformer."

Hans-Peter Holmstén

blir man förbluffad av att kunna läsa bibliska berättelser på väggarna, säger han.

Jag försöker bilda mig en uppfattning om hur kyrkan såg ut då någon målare först lät sin pensel smeka kyrkväggarna i slutet av 1400-talets Esbo. Då fanns ingen läktare, ingen sakristia, inget mittskepp. Målningarna kalkades över sent, i slutet av 1700-talet. **Knut Drake**, som skrivit en bok om Esbo domkyrka, trodde att de nyktra 1700-talsmänniskorna uppfattade dem som vulgära.

Al secco-målningar är, till skillnad från fresker, muralmålningar målade på torr grund. Med åren har målningarna i Esbo domkyrka blivit både sotiga och brunmurriga. Ändå är det inte svårt att föreställa sig hur de måste ha sett ut då kyrkan var ny och färgerna lyste klart.

Man säger ofta att gråstenskyrkor är dystra, men de har ju varit ljusa och vitkalkade, påpekar Holmstén.

Den hemska Sko-Ella

Holmstén är mest fascinerad av Sko-Ella, avporträtterad ovanför ingången.

Hon var så fruktansvärd att till och med djävulen måste vara rädd för henne.

Berättelsen om henne handlar om hur hon lyckades skilja åt ett äkta par, och fick ett par skor i belöning av självaste djävulen.

Djävulen har så mänskliga egenskaper att han är rädd. Han måste ha ett sådant där långt verktyg för att räcka över skorna till henne, pekar Holmstén.

Han påminner om att målningarna givetvis har ett ideologiskt program: att upplysa kyrkfolket. Men utfyllnadsmaterialet, folksagorna, hör till det som kanske känns intressantast i dag.

Man har ofta velat tro att det handlar om de fattigas bibel, att folk behövde bilderna för att de inte kunde läsa. Men det är en lite för simpel uppfattning. Inte var människorna bara dumma förr. Målningarna skulle också ge en känsla av ett himmelrike på jorden.

Och kyrkan är ju ett konstverk i sig. Arkitekturen är den mest bestående av alla konstformer, säger Holmstén.

I slutet av 1400-talet började man bygga en kyrka vid strandvägen intill den livligt trafikerade Esbo å. I dag är byggnaden det värdefullaste monumentet i staden har.

Ur skuggorna strålar ljuset

UTSTÄLLNING. Konstnären **Krister Vikström** är aktuell med utställningen *Skimmer* i kulturhuset Grand i Borgå.

I min utställning söker jag inspiration bland konsthistoriens skulpturer. Jag reflekterar över egenskaper hos motpolerna ljus och skugga, de viktigaste elementen i skulpturerna. Utan ljus skulle inte skuggorna finnas, och ur skuggorna

strålar ljuset extra klart.

Vikström berättar att mörkret varit påtagligt i hans liv under de senaste åren, då hans sons mor lever med en svår neurologisk sjukdom.

Ibland känns det som om sjukdomen är ett mörker som vill tränga undan ljuset. Samtidigt vägrar jag godkänna att mörkret helt kan ta över. En växande skugga kan falla över en sjuk männis-

SKIMMER ÄR temat för Krister Vikströms utställning.

FOTO: KRISTER VIKSTRÖM

kas yttre skal, men från hennes inre kommer det alltid att brinna en liten låga. En vacker skimrande låga som lyfter fram skiftningarna i allt den nuddar vid.

Konstnären ser skulpturerna som en metafor, en bild för livet.

De stora mästarna var så skickliga att hantera sitt material att konstverken i ett visst ljus nästan vaknade

till liv. Liksom vi människor. När ljuset faller gynnsamt ser vi friska, vitala ut. Men när mörkret med sin kyla börjar tränga på, avmattas den varma hudfärgen, vi blir kalla, likt skulpturer i skugga. I mina arbeten söker jag mig till ett gränsland, fyllt av skimmer. Utställningen är öppen fram till den sista januari, under vardagar mellan 12 och 18.

CHRISTA MICKELSSON

HANS-PETER HOLMSTÉN står under triumfkrucifixet från 1500-talet som återvände till Esbo kyrka i samband med restaureringen på 1980-talet.

MARTINA HARMS-AALTO och Christer Romberg hoppas på stor publik till konserten Välkommen hem. FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Gå på konsert för flyktingar

FLYKTINGAR. En konsert till förmån för flyktingar och en ekumenisk afton står på programmet i Johannes församling i januari.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

– Det är många människor som liksom jag funderat på vad de skulle kunna göra för flyktingkrisen – förutom att ge bort gamla skor och vinterkläder, säger **Martina Harms-Aalto**, som tog initiativet till välgörenhetskonserten *Välkommen hem* i Johannes kyrka.

– En del kan sticka sockor eller jobba på en flyktingcentral. När jag frågade mig vad jag kan göra till att jag kan ordna en konsert.

Hon har nyligen flyttat till Helsingfors och bor numera på Bulevarden, på Johannes församlings område. Själv hör hon i själva verket till Tyska församlingen men mottogs med öppna armar av medarbetarna i Johannes då hon ville engagera sig.

– Det kändes naturligt att ordna konserten i Johannes kyrka.

Harms-Aalto har planerat konserten tillsammans med **Christer Romberg**, som jobbar som ungdomsarbetsledare i församlingen. Deras gemensamma musikaliska kontaktnät har resulterat i ett fint urval av artister som alla ställer upp gratis för den goda saken.

– **Riko Eklundh** är konfe-

rencier och allt vi får in med programblad och kollekt går direkt till människor i nöd. Kom ihåg att det inte finns någon övre gräns för vad man får ge i kollekt, påminner hon.

På programmet står både klassisk musik och gospel.

– Johanneskyrkan rymmer många människor och jag hoppas på en stor publik. Det minsta du kan göra för flyktingarna är att gå på konsert!

Ekumenisk afton

Under ekumeniska böneveckan ordnar Johannes församling också en ekumenisk afton i S:t Jacob på Drumsö.

– Vår gäst är **Ramez Ansara** från arabiska församlingen. Vi ska också stanna en stund i vapenhuset och se på skulpturen "Ekumeni" av **Stig Nyström**, berättar pastor **Maria Repo-Rostedt**.

Tvåspråkig ekumenisk afton onsdagen den 20 januari kl. 18–20 i S:t Jacob på Drumsö.

Konserten "Välkommen hem"

tisdagen den 19.1 kl. 19 i Johannes kyrka. Medverkande: Hedvig Paulig, Tomas Höglund, Elna Romberg, Spruce, Sören Lillkung, ensembler ur Akademien & Lyran, Daniel Schultz, Martina Harms-Aalto, Teresa Wikström, Riko Eklundh, Henrik Wikström, Sixten Enlund. Vid konserten inleds en insamling av hygienpaket till flyktingar. Hygienpaketen ska packas i små påsar som förs till flyktingcentret. Påsarna ska innehålla tandborste, tandkräm, schampo, deodorant och i paketen för herrar även engångsrakhyvlar och i dem för damer dambindor.

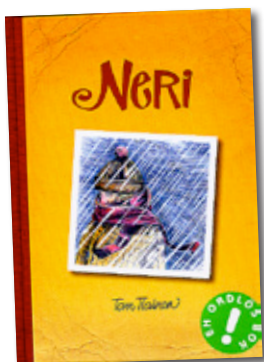
En stumfilm i bokform

BOK

Neri

Författare: Tom Tiainen
Förlag: Lönnberg Print & Promo 2015

En roman på 300 sidor utan ett enda ord – är det faktiskt möjligt? När **Tom Tiainen** hanterar pennan är det möjligt.

Neri handlar om en liten familj, en far och hans dotter, i trähusstadsdelen Neristan i Karleby. Berättelsen utspelar sig någonstans i det förgångna att döma av kläder och inredning.

Tom Tiainens blyerts-teckningar är ofta rofyllda harmoniska i sin mjuka och detaljrika stil. Ändå lyckas de beskriva en stundvis dramatisk handling. Mycket av dramatiken förmedlas genom närstudier av huvudpersoner-

nas ansikten med skiftande minspel.

Att läsa *Neri* känns som att bläddra sig genom en stumfilm i bokform. Ordlösheten, som hade kunnat vara en brist, använder Tom Tiainen som en arena för sitt kreativa berättande. Jag märker att jag läser bilderna uppmärksamt och fokuserat eftersom de inte har någon text att luta sig mot. Även om en del av estetiken har lätt naivistiska drag är *Neri* en

bok för vuxna snarare än för barn, både med tanke på dramatiken och det många gånger subtila berättandet.

Just för att bilderna klarar av att förmedla berättelsen på egen hand är det lite synd att bokens baksidestext avslöjar så pass mycket av handlingen. Som läsare känner jag mig lite snuvad på upptäckten eftersom det tar ganska många sidor innan handlingen utvecklas. Vid

det laget har jag hunnit bli hemmastadd i Tiainens visuella berättande. Efteråt undrar jag om jag hade läst bilderna annorlunda utan den färdiga tolkningen.

Vid sidan av att vara en både dramatisk och ömsint berättelse bjuder *Neri* också på igenkännandets glädje för den som är bekant med Neristans kvarter eller med konsthistoriens bilder.

ERIKA RÖNNGÅRD

PSALMVÄVEN JANUARI

1 R	2 C	3 T	4 A	5 M	6 J	7 O		8 U	9 L		10 B	11 F	12 P		13 O	14 S	15 Å	16 E
17 V		18 X	19 P	20 J		21 D	22 K	23 Å	24 N		25 G	26 F	27 A	28 V	29 J	30 O	31 Å	
32 I	33 H	34 B		35 P	36 U	37 S	38 X	39 L		40 P	41 N	42 J	43 V		44 D	45 R	46 E	47 A
48 O	49 G	50 K	51 F	52 P	53 D	54 K	55 M	56 X	57 F	58 J	59 C		60 O	61 R	62 T			
63 P	64 J	65 M	66 L	67 D	68 H		69 F	70 E		71 V	72 J	73 A		74 I	75 S	76 G	77 C	78 N
79 X	80 U	81 D		82 J	83 Å	84 M		85 T	86 O	87 N	88 G	89 P		90 S	91 K	92 U		
93 F	94 O		95 H	96 L	97 J	98 A		99 B	100 N	101 J	102 L		103 Å	104 E	105 B	106 A	107 I	
108 F	109 G	110 K	111 Å	112 H	113 V		114 U	115 S	116 X	117 D		118 P	119 C	120 J	121 L	122 B	123 R	

Konstruerat av ANN HUSMAN

A Närapå _____
73 27 4 98 47 106B Är krickor _____
122 105 10 99 34C Ses med ordning _____
2 119 77 59D För förskolebarn _____
117 67 53 21 44 81E "Mor, lilla mor, vem är väl som du?
Ingen i hela världen" _____
70 46 104 16F Vill alla tvistande ha _____
26 11 69 108 93 57 51G Ljung förknippas med henne _____
49 25 88 109 76H Tokstolle _____
95 33 68 112I På väg mot lågvatten _____
107 74 32J Förklenande _____
42 101 82 120 64 97 29 6 58 20 72K Apa efter _____
54 91 110 50 22L Panorama _____
9 66 39 96 121 102M Kommit fram till _____
84 55 65 5N Ett sätt att tippa _____
100 41 87 24 78O Är fullblod _____
7 30 60 48 86 13 94P Overklig _____
19 12 118 52 63 35 89 40R Kan man falla i _____
45 123 61 1S Träd och isländsk musiker _____
90 14 75 115 37T Följer på forskning _____
62 3 85U Motsats till resa? _____
80 114 36 92 8V Var många vikingar _____
71 43 113 17 28X Alias The King _____
38 56 18 116 79Å Plockas ur kakan _____
111 15 31 103 83 23

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-Å. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A73, den andra A27 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-Å bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 30 *Och det hände sig vid den tiden*, vers 4, som börjar med orden "Herdar, fattiga och frusna".

Vinnare i förra Psalmväven är: **Marianne Numelin**, Borgå, **Kristina Baér**, Mariehamn och **Gretel Holmström**, Helsingfors. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 2.2.2016. Märk kuvertet "Januari-psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalnm nr och vers i Psalmboken: _____

som börjar med orden: _____

Namn & adress: _____

KREDU (Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby) utdimitterade 18.12 nio barnledare, som avlagt Grundexamen i barn- och familjearbete, samt en kyrkvaktmästare, som avlagt Yrkesexamen för kyrkvaktmästare.

FRÅN VÄNSTER Johannes Brännkärr (kyrkvaktmästare), Leena Pesola, Lotta Gullberg, Monika Ahlskog, Sandra Nordvik-Klemets, Lise-Lott Liljekvist, Annika Blomqvist, Ann-Kristin Wargh. På bilden saknas Jessica Tunkkari och Johanna Nordberg.

VID PRÄSTVIGNINGEN i Borgå domkyrka 6.1.2016 har teologie magistrarna Patricia Högnabba och Niklas Wallis ordinerats till prästämbetet.

Pastor Patricia Högnabba har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i Matteus församling från 7.1.2016 tills vidare.

Pastor Niklas Wallis har förordnats till församlingspastor i Kronoby församling från 7.1.2016 tills vidare.

FOTO: LINNEA EKSTRAND

TUNABERG
TUNARO

Vi tackar alla våra samarbetspartner
för det gångna året och önskar
alla ett Välsignat Nytt År!

Finlandssvenska kvalitetsresor med svensk-
språkig reseledare och max. 20 resenärer.

Martins Resor

DUBAI, ABU DHABI
OCH BURJ KHALIFA

23-30.3.2016

Upplev det gamla och nya
Dubai, Abu Dhabi samt
ökensafari, båtfärd och
världens högsta byggnad.

Bekvämt med Finnairs direktflyg.

8 dagar **1 860 €**

Läs om alla resor på www.martinsresor.ax
eller ring mig på 0457 344 1132
eller mån-fre 9-16 på 018 23 215.

Kom ihåg reseförsäkringen!
www.alandia.com

ALANDIA

MARKNAD

UTHYRES

Uthyses 2 rum + kök 54 m²
1000 euro + vatten vid Fem-
kanten. Tel: 09-601864

Etta Esbo Leppävaara, kök
och balkong. Utmärkta
förbindelser tåg och buss.
Mycket nära Helsingfors
nästa tågstation är
Helsingfors samt nära Esbo
Otaniemi (om du studerar
där). Hyra 700 euro/månad.
Tel. 050 3866 286/Thomas

Uthyses två rum + kök 53kvm
på tredje våningen i Dragsvik,
Raseborg.
Hyra: 575€ + vatten 25€
Tfn: 040 8218372

Etta på Smedjeviksvägen 9A,
26m². Buss nära, snart metro.
Hyra: 725€, vatten ingår.
marialoranta@
hotmail.com

Våren med OT
Helsingfors-Paris-
Lissabon

Med båt, buss och flyg
genom Europa via Paris,
Bilbao, Santiago de
Compostela och Porto.
Resa 5-17.3.

Rundresa i Portugal
Lissabon, Porto och
Douro dalen.
Resa 20-28.3.

Solkusten - Madrid
Fira påsken i Almuñécar
och avsluta med tre nätter
i Madrid.
Resa 23.3-4.4.2016

**Barcelona-Franska
Rivieran**

Storstaden Barcelona,
furstendömet Andorra och
Europas äldsta turistmål –
Franska rivieran.
Resa 4-11.4.

Gardasjön
Norditaliens vackra
turkosa juvel.
Resa 18-24.4.

**Tre sjöar, fyra
länder**
Panoramavyer och vackra
landskap kring alpernas
sjöar. Resa 25.4-1.5.

Madeira – Funchal
Direktflyg från Kronoby.
Resa 26.4-3.5.
Några platser!

**Kroatien & Bosnien-
Hercegovina**

Med Split, Mostar och
Sarajevo. Resa 3-10.5
(direktflyg från Vasa).

**Kroatien –
Montenegro**
Balkanhalvöns pärlor med
dagstur till Albanien.
Resa 11-18.5.

Beställ vår nya
resekatalog med
vårens resor!
Alla resor på vår
hemsida:
www.ot-resor.fi
06- 318 4000

PÅ GÅNG

EKUMENISK KVÄLL – allkristen bön
Med anledning av böneveckan för
kristen enhet, som infaller den 18-
25 januari välkomnar Ekenäsnej-
dens svenska församling i samar-
bete med Ekenäs metodistkyrka,
Ekenäs missionskyrka, Betesda
church och ortodoxa församlingen
till en ekumenisk afton torsdagen
den 21.1 kl. 19 i Ekenäs metodist-
kyrka, Sigfrid Aroni gata 2 i Ekenäs.
Temat för årets bönevecka är
"Kallade att förkunna Guds
storverk". #böneveckan

Syncenter
Rea hos oss
50-70%

Ögonläkare, optiker hos oss!

Nykarleby Syncenter
Topeliusespl. 12, Nykarleby
tel. 06-722 0770
fax 06-722 1572
Beställ tid!

BOENDE FÖR ÄLDRE I HELSINGFORS

Blomsterfonden, Kottby
Tfn 044 333 1628
Brummerska hemmet, Baggböle
Tfn 040 749 4194
Kristinagården, Haga
Tfn 050 575 88 99
Seniorhemmet, Brunakärr
Tfn 050 400 2078
Silviahemmet, Haga
Tfn 044 722 4567
www.folkhalsan.fi/bo

folkhälsan

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhets-
idéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap.
Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i
DIN församling! Skicka in din artikel till re-
daktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen
väljer och redigerar materialet.

I MIN
FÖRSAMLING

Välkommen hem!

Konsert till förmån för flyktingar

HEDVIG PAULIG • TOMAS HÖGLUND • ELNA ROMBERG • SPRUCE • SÖREN LILLKUNG
AKADEMEN & LYRAN • DANIEL SCHULTZ • MARTINA HARMS • TERESA WIKSTRÖM
RIKO EKLUNDH • HENRIK WIKSTRÖM • SIXTEN ENLUND

Johanneskyrkan 19.1.2016 kl. 19 • Programblad 15 e

TRE SYSTRAR OCH EN BERÄTTELSE

SPELAR FÖLJANDE DATUM

16.1 KL 19 | 22.1 KL 19 | 23.1 KL 14 | 5.2 & 6.2 KL 19

"Jag var förberedd att se intressant teater
men alla förväntningar överträffades med råge..
Man är tacksam att sådan teater görs här, för oss."

- publik

SPELAR ENDAST TILL 26 FEBRUARI

ACTS OF GOODNESS

EN PJÄS SOM UNDERSÖKER TEMAT GODHET

PREMIÄR: 29.1.2016

VÅGAR JAG HJÄLPA?

WASA TEATERS BILJETTAKASSA
Sandögatan 7, 06-3209330
öppen må-lö kl 12-14.30 & 15-17
WWW.NETTICKET.FI
WWW.WASATEATER.FI

INKAST KATARINA GÄDDNÄS

Att börja om
och om igen

VARJE TJUGONDAG Knut då jag slår in änglar och julgranskulor i silkespapper och lägger dem i stora julådan tänker jag på hur det kommer att vara nästa år då jag ska göra detsamma igen. Vad har då hänt i familjens och vännernas liv? Vad har vi fått uppleva av glädje och sorg? En hurdan människa kommer jag att vara nästa år när jag bäddar ner julänglarna? Jag brukar försöka lova bättring på några punkter. Vissa löften återkommer år efter år och så värst mycket bättring har inte skett. Ändå är själva föresatsen inte alls ett onödigt självbedrägeri. Min biktpreäst lärde mig en gång att min längtan är närmare mitt sanna jag än mina misslyckanden.

JAG TROR att vi människor behöver upprepning och ritualer kring våra högtider, åtminstone i lagom doser, de ger oss en känsla av sammanhang och kontinuitet, därför har de levt vidare genom historien från generation till generation. Nya uppkommer, andra faller bort, vi lånar från andra länder och kulturer, varje människa, varje familj har sina egna traditioner. Vissa traditioner har tappat sitt betydelsebärande innehåll, då riskerar de snabbt att glömmas bort helt och hållet.

Jag hörde om en familj där alla fyra vuxna döttrar skar sin julkalkon på ett visst sätt innan den stoppades i ugnen. Så hade de alltid gjort, precis som mamman alltid gjort. En gemensam julmiddag kom det på tal, döttrarna frågade sin mamma varför kalkonen skulle skäras just så där. "Oj, men det är ju bara för att min ugn är så liten att hela kalkonen inte får plats annars!"

I en gammal medeltida kyrka neg och bockade de gamla församlingsborna på ett visst ställe i kyrkgången, ingen visste egentligen varför, så skulle man göra bara. När kyrkan renoverades hittades ett gammalt igenmurat Maria-altare precis på det stället. Generation efter generation upprepade föräldrarnas mönster, utan att veta varför.

SÅ VAD FINNS kvar av julen när granen har tappat sitt sista barr, lussekatterna är uppätta, adventsstjärnan släckt? Jag önskar att varje människa skulle få ha en Betlehemsstjärna tänd i sitt hjärta. Vi har fått en skatt i vår famn, ett barn, en kärlek att värna, en förlåtelse att bära ut i världen.

Vi misslyckas ofta, drattar på ända i livets glasshalka, men vi får alltid resa oss och börja om, och om igen. Vi tappar bort oss, glömmar att vända oss mot ljuset. Tusen och tusen gånger får vi göra det, vända tillbaka mot ljuset.

En liten julängel sitter på min spiselhylla året om. En Kristusdoft. En påminnelse: Du får börja om. Och om igen.

Katarina Gäddnäs är författare och journalist.

HISTORIA BYGGNAD

Logen påminner om det gamla Esbo

I Kyrkpressen 51–52 fanns en härlig artikel om fantastiska Johanna Almark-Mannila, som jag känner och uppskattar sedan många år. I artikeln finns emellertid ett så pass stort fel att jag vill korrigera det: Johanna och hennes familj bor för tillfället på Logen i Gröndal i Esbo och Johanna påstår i intervjun att "Byggnaden är i tiderna antagligen dit-transporterad från Österbotten och kan ursprungligen ha använts som just en loge".

Logen i Gröndal är emellertid ritad och byggd av min pappa, byggmästare Hans Palm (1918–1972) troligen i slutet av 1940-talet. Några ritningar finns inte bevarade, för under efterkrigstiden gjordes mycket som talko-arbete och jag antar att pappas insats som arkitekt och byggmästare för Logen också sköttes frivilligt. Han fungerade själv en tid som ordförande för Ungdomsringen i Gröndal och sjöng

aktivt med i Mellersta Nylands sång- och musikförbunds kör under ledning av Emil Johnsson. Ännu för några år sedan såg jag pappas porträtt i ett av rummen då jag deltog i en tillställning där.

Verksamheten på Logen var under pappas livstid mycket livlig med körsång, teater, sångfester, bröllopfester m.m. Jag har upplevt många evenemang på Logen och jag vistades mycket där som barn.

Själva namnet Logen är inte så långsökt då Esbo i allra högsta grad varit ett jordbrukssamhälle. Ännu i min barndom på 1950–60-talet fanns det bondgårdar, lador och hästar på många håll i Esbo. Farfars hemman Frakosäbäck, som gett namn åt några vägar i Gröndal, hörde till en av de större gårdarna, Dalsvik gård. Och en gammal bonde skördade alltid sommartid höet på en åker vid Trädgårdsvägen i Grön-

"Logen var en central samlingsplats för finlandssvenska Esbobor och var känd långt utanför Gröndals gränser."

dal alldeles nära mitt barndomshem. Vi ungar brukade springa i kapp bredvid den stora ljusbruna arbetshästen med den ljusa manen och svansen. Och ibland fick vi sitta uppe på hölasset, men bara en liten bit på Trädgårdsvägen.

Logen var en central samlingsplats för finlandssvenska Esbobor och var känd långt utanför Gröndals gränser. För några år sedan blev jag ombedd att skriva en artikel om mina barndomsminnen till en lokaltidning i Gröndal. Artikeln, som jag kallade "Trogen sin hembygd", var en hyllning till pappa Hans Palm och hans

gärning som byggmästare i Esbo. Till pappas arbeten hörde t.ex. Karamalmens skola (Kilo-Gröndal folkskola), Rastaalan koulu (det finska lågstadiet i Trastmossa), Odenwall-byggnaden vid Gymnasiet Grankulla Samskola, några finska skolor i Hagalund med omnejd samt en otroligt stor mängd egnahemshus. Jag har en hel del ritningar hemma.

Och sen Logen, som nu måste rivas för att EBUF inte klarar av att hyra ut byggnaden (se HBL hösten 2015) eller överhuvudtaget hålla den i skick. Lyckligtvis torde alla skolbyggnader och många av egnahemshusen finnas bevarade, och framför allt står mitt barndomshem i ny skepnad med nya ägare kvar som ett minnesmärke efter en flitig och aktad människa.

ANN-CATRIN WULFF
musikpedagog, kyrkomusiker

MATUTDELNING

Mat ska
hanteras
varsamt

Jag kan inte låta bli att uttrycka min förvåning och förskräckelse över att ni i KP nr 51–52 publicerar bilder på hur proffs (?) och icke-proffs hanterar mat och ömtåliga ingredienser med bara armar, händer med eller utan handskydd och framväl-lande hårtestar under kanten av alla hårskydd som borde täcka "frisyrerna" till hundra procent.

Om andra församlings-tar efter Vanda församlings goda idé gör de det lätt också vad gäller klädseln. Högaktningsfullt,

ULLA-BRITA KARPPINEN
Helsingfors

"De kristna känner sig
inte längre hemma här."

KLAUS WIVEL

De sista kristna
– Berättelsen om de förföljda,
de som flytt och de som vägrar
ge upp

Journalisten Klaus Wivel beskriver situationen för de kristna i Mellanöstern. Där innebär en tilltagande islamism, territoriala konflikter, religiösa oenigheter och ständig misstro att hundratusentals människor under de senaste årtiondena har blivit förtryckta, trakasserade, förföljda och fördrivna. Detta är deras berättelse.

**Marcus, Inb.
29,00**

Fontana Media

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30
• info@fontanamedia.fi
• Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

PÅVEN TALAR

"Kristendom bör vara att omfamna de utstötta, de marginaliserade, och syndarna."

Citat ur en intervju med påven Francis-kus, som ska utkomma i dagarna.

STRATEGI VOLONTÄRARBETE

Sökes:
ny ryggrad

"Både i Storbritannien och Sverige har kotorna i kyrkans ryggrad utgjorts av kvinnor födda på 20- och 30-talen. Det är fara värt att de dör utan att ha någon att lämna över sin plats i kyrkbänken och si-

na frivilliga arbetsuppgifter till."

Brita Häll skriver i Kyrkans Tidning om att kyrkan tvingas vässa sin kompetens när det gäller att engagera frivilliga, ge dem ett väl avvägt ansvar och hålla dem motiverade på lång sikt.

FREDRIK KASS, Cecilia Wester och Benjamin Sandell vill erbjuda gemenskap och trygghet åt unga vuxna som kämpar på i en allt osäkrare värld.

Hört vid nattvården: – Mamma, jag vill också ha chips!

Samla mod i trygghet

Unga vuxna fattar beslut som ska hålla hela livet. Konferensen Disciple 16 vill visa att de inte behöver göra det ensamma.

TEXT OCH FOTO:
SOFIA TORVALDS

Benjamin Sandell från Studentmissionen, projektledare **Cecilia Wester** och tf kaplan **Fredrik Kass**, båda från Petrus församling, laddar upp inför konferensen Disciple 16 (lärjunge 16). Den ordnades för första gången i fjol, i år har den vuxit sig större och går på tre språk: svenska, engelska och finska.

På vilket språk går undervisningen? Blir det simultantolkning?

Benjamin: Årets talare kommer från England, så det blir så att säga lika orättvist för både finsk- och svenskspråkiga. De flesta ungdomar förstår engelska så bra att tolkning inte behövs, men vi erbjuder det vid behov. Våra workshops

går på tre olika språk, svenska, engelska och finska, och det blir olika teman på olika språk. Vi uppmanar folk att frimodigt gå över språkgränserna.

Vilken typ av workshops ordnar ni?

Fredrik: En av talarnas, **Rich Wilsons**, workshop handlar till exempel om hur man uttrycker tro i den digitala världen, alltså om att vara kristen online.

Cecilia: En annan handlar om relationer: singelskap, sex, familj och andra relationer. En handlar om profetisk gåva. Dessutom har vi en så kallad *outreach*, där man får gå ut på gatan och evangelisera, möta människor. Och en lovsångsworkshop, där de som deltar får skapa nya lovsånger tillsammans.

”Vi fattar våra största beslut i livet på en ganska kort tid, under några år.”

Cecilia Wester

Vem riktar ni er till?

Cecilia: Vi riktar oss till unga vuxna och studerande. Det finns inte så mycket kristet program för unga vuxna, därför är konferensens åldersgränser K-18. Det är ett livsskede med stora frågor. Vi fattar våra största beslut i livet på en ganska kort tid, under några år. Under den tiden tror jag det är jätteviktigt att vi träffar andra i samma situation.

Benjamin: Ja, det finns mycket för tonåringar: skribaläger, hjälpskolning och ungdomskvällar. Det är kanske den lutherska kyrkans styrka. Vi vill erbjuda en vision av hur det ser ut att följa Jesus som ung vuxen, när du har ansvar för din egen ekonomi, när du gör val om vem du ska dela livet med, fattar beslut om din karriär. Men det är också en tid då du tar ställning till dina värderingar: kommer livet att handla om att samla så mycket som möjligt åt dig själv eller ser du dig mer som en del av en organisk helhet där varenda del, varenda människa ger sitt till samhället?

Cecilia: Under tonårstiden tror jag ofta det handlar om andra frågor: Vem är jag, är jag värdefull och äls-

kad? Vad är min uppgift? Men när man är ung vuxen handlar det mer om: Håller det här livet som Jesus talar om? För man har så många andra bra alternativ. Håller han också i de svåra stunderna och vid de stora livsvägen? Och det viktiga är att vi gör det tillsammans. Det är också en aspekt av lärjungaskap: det är inte bara jag och min vandring med Jesus, utan något vi gör tillsammans. Vi tänker att vi är kallade att leva som bröder och systrar. Jag märker att det är många unga vuxna som verkligen tänder på den tanken.

Dagens samhället är också skrämmande och osäkert för unga. Det finns mycket arbetslöshet. Hur ser ni på det?

Fredrik: Många unga som går i gymnasiet konstaterar att det egentligen är en helt irrelevant fråga vilken bransch de ska välja för att få jobb i framtiden. För man kan inte veta hur det går, allt är så osäkert. Men jag skulle verkligen vilja understryka att vi är en gemenskap, en kropp, om du vill använda andligt språk, och att den kroppen kan slå in en kil i det där individualistiska livet och pressen att

fatta alla beslut själv.

Benjamin: Vårt tema är ”confidence and courage”, alltså trygghet och mod. Det handlar om att ha en trygghet i Gud oberoende av omständigheter. Att jag verkligen är rotad i Gud. När livet skakar, det är då min riktiga trygghet mäts. Gud har mitt liv i sin hand och då går det också att leva ett modigt liv. Tron kan ge tryggheten och modet att leva ett aktivt, öppet och frimodigt liv. Jag tror att det svarar mot vår generations specifika utmaningar.

Vågar man komma på konferensen om man inte är aktivt troende?

Cecilia: Vi har planerat ett program som jag vill tro att är öppet. Och det finns utrymme för att bara vara. Jag tror att alla de där bitarna gör att det är tryggt att komma som ny och obekant, också för dem som är nyfikna.

Benjamin: Vi tror frimodigt att Gud är verklig och intresserad av varenda människa. Så tron är inte bara för någon viss grupp. Allt det goda vi får av Gud erbjuds precis alla. Att följa Jesus är en process: du ställer frågor, du provas. Vad betyder det här för mig? är en typisk frå-

ga vi ställer. Vi vill göra Jesus vardaglig. Han kom och mötte människor precis som de var, och det var det som vart tilldragande med honom.

Fredrik: Jag har tänkt mycket på det här med vandring i vardagen som kristen. Ofta blir Jesus väldigt andlig för oss. Men i vardagen som kristen möter jag saker som jag är tacksam över varje dag, saker som jag kämpar med varje dag. Jesus är intresserad och vill hjälpa mig varje dag. Det är någonting väldigt attraktivt med ”följ mig”. Det känns inte hårt eller krävande för mig, utan det är ett spännande liv som öppnas upp. Vad betyder det att jag får följa honom? Jag behöver de här människorna omkring mig för att klara av det.

Cecilia: En hälsning till dem som undrar om de passar in: det finns en hel drös med människor som är lika osäkra. Vi är i samma båt och har inte alla svar.

Konferensen Disciple 16 ordnas 29–31 januari i Gamlas kyrka, Gamlasvägen 6 i Helsingfors. Anmälan senast den 22 januari. Vid behov ordnas inkvartering hos församlingsmedlemmar.